

Jaarstukken 2020

Jaarverslag

GEMEENTE LANDERD
Adres: Kerkstraat 39, 5411 EA Zeeland
Postadres: Postbus 35, 5410 AA Zeeland
Telefoon: 0486-458111
e-mail: info@landerd.nl
Internet: www.landerd.nl

INHOUD JAARVERSLAG 2020

Inhoud jaarverslag

Jaarverslag:

Inleiding	5
<i>1. Programma's</i>	13
1. Veiligheid	15
2. Verkeer en vervoer	19
3. Economie en toerisme	23
4. Onderwijs	27
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur	31
6. Sociaal Domein	37
7. Volksgezondheid en milieu	41
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	45
9. Bestuur en ondersteuning	51
<i>2. Paragrafen:</i>	59
A Weerstandsvermogen en risicobeheersing	61
B Onderhoud kapitaalgoederen	81
C Financiering	85
D Bedrijfsvoering	87
E Verbonden partijen	91
F Grondbeleid	103
G Lokale heffingen	117
Raadsbesluit	123

Aan de Raad,

In 2020 zijn de belangrijkste beleidsvoornemens opgepakt en uitgevoerd. Daarmee hebben we bereikt wat we willen bereiken. 'Krachtige kernen in de Maashorst'! Dorpen met een eigen karakter, met goede voorzieningen en waar het van jong tot oud fijn wonen is. Een gemeente die goed voorbereid is om in 2022 als nieuwe gemeente Maashorst de toekomst in te gaan.

Na bestemming sluit de programmarekening 2020 sluit met een voordelig saldo van € 505.906 Hierin zijn de stortingen en onttrekkingen van de reserves verwerkt. Dit saldo wordt toegevoegd aan de behoedzaamheidsreserve. We teren in 2020 dus niet in op onze reserve.

De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in de dorpen. Samen met inwoners hebben we gewerkt aan een prachtig vernieuwd centrum van Schaijk. Ook zijn we volop aan de slag met een nieuw Dorpshuis Zeeland en investeren we in Sport en Spel Reek. Dit blijven we doen samen met de inwoners. Hierop mogen we trots zijn.

Naast het investeren in gebouwen is er ook aandacht voor sport en gezondheid. De BuurtSportCoach blijft actief in de dorpen. Ook heeft Landerd met natuurgebied de Maashorst een prachtige trekpleister voor zowel inwoners als toeristen. Recreatie en toerisme zijn nog verder ontwikkeld. Samen met ondernemers hebben we gewerkt aan het toekomstbestendig maken van de recreatieparken.

Overige belangrijke ontwikkelingen in 2020 waren:

- Het overdragen van de kazernes aan de Veiligheidsregio
- Nieuwe brug Boterbloem
- Uitvoeren onderhoud civieltechnische kunstwerken
- Meer verkeersveiligheid in het buitengebied
- Vitaliteit recreatieparken
- Vervanging kunstgrasveld DAW
- Sport en Spel Reek
- Bouwkundig en energetisch onderzoek renovatie Sporthal de Eeght
- Preventieve activiteiten op drugsgebruik, mantelzorg, eenzaamheid en opvoeding
- Implementatie Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)
- Bewustwording van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren
- Invulling geven aan locatie Kerkstraat-Oost
- Verkoop van een perceel op Voederheil III dit vooruitlopend op de vaststelling van een omgevingsplan (in ontwikkeling)
- Herziening beleid arbeidsmigranten
- Het programma implementatie Omgevingswet is opgestart
- Het positief doorlopen van het lokale en provinciale wetgevingstraject voor de herindeling met Uden en Landerd
- Verbeteren toegankelijkheid stembureaus voor de verkiezingen in 2021
- Coronacrisis

Verantwoording en accountantsverklaring

De programmarekening over het boekjaar 2020 wordt ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Deze bestaat uit twee onderdelen: de jaarrekening en het nu voorliggende jaarverslag.

In de jaarrekening 2020 treft u de balans aan en de toelichting daarop. In dit onderdeel wordt een cijfermatige analyse gegeven, inclusief afwijkingen die er in de jaarrekening zijn ten opzichte van de ramingen per eind 2020. Ook is in de risicoparagraaf een risico opgenomen in verband met de coronacrisis.

In het jaarverslag 2020 wordt ingegaan op de ontwikkelingen per programma. Hier komen de punten "wat wilden we bereiken", "hebben we dat bereikt?" en "effecten" aan bod. Dit is in de lijn van het sjabloon dat in de begroting 2020 is gebruikt. In de programma's zijn alleen teksten opgenomen die voor de verantwoording nodig zijn.

De accountant heeft nog geen definitieve verklaring afgegeven. De accountant toetst op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

Saldo jaarrekening 2020

De programmarekening 2020 sluit, vóór de stortingen en onttrekkingen van de reserves, met een voordelig saldo van € 2.818.504. Dit is inclusief het voordeel van de GREX ad € 231.688. Met de vaststelling van de Herziening meerjarenperspectief GREX per 1-1-2021 is door de gemeenteraad besloten het voordeel te storten in de behoedzaamheidsreserve.

Echter hebben we in 2020 niet alles kunnen realiseren wat we bij de begroting 2020 ons als doel hebben gesteld. Hierdoor worden diverse budgetten doorgeschoven naar 2021.

Na het bestemmen van deze budgetten en het verwerken van de stortingen en onttrekken van de reserves eindigen we met een positief resultaat ad € 505.906, In de 2^e Burap 2019 werd nog rekening gehouden met een negatief resultaat van € 922.344 In de verschillen analyse (zie blz. 5 en blz. 6 van het boekwerk Jaarrekening) is dit nadeel cijfermatig toegelicht. Tekstueel worden de verschillen toegelicht in de toelichting op de programmajaarrekening (zie blz. 37 van het boekwerk Jaarrekening).

Het overschot van de jaarrekening 2020 wordt toegevoegd aan de behoedzaamheidsreserve.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Landerd,
de secretaris, de burgemeester,

T.M.M. Hoex

M.C. Bakermans

Hieronder tref u een schematische recapitulatie van het resultaat aan:

Voorlopig resultaat jaarrekening 2020		Werkelijk	
Voordelig exploitatieresultaat, excl. GREX	€	2.586.816-	V
Voordelig resultaat GREX (incl LOG)	€	231.688-	V
Voordelig saldo programmarekening	€	2.818.504-	V Voordeel
1. Bestemming door te schuiven budgetten:			
Uitbreiding handhavers	€	28.513	
Vitale en toekomstbestendige vakantieparken	€	9.939	
Vorbereidingskosten Bergmaas	€	5.315	
Inspectie, meerjarenplanning en groot onderhoud civieltechnische kunstwerken	€	11.750	
Toerisme	€	53.322	
Sleutelproject Zuidwaterlinie	€	59.500	
Onderwijsachterstandenbeleid	€	29.063	
Onderwijsachterstandenbeleid	€	29.063-	
Restant inhuur Maashorst projecten	€	65.000	
Incidentele bijdrage realisatie Natuurpoort	€	50.000	
Mindervaliden Maashorst	€	4.068	
Restant onderhoud Maashorst	€	30.442	
Mindervaliden toilet Heemkunde Schaijk	€	7.000	
Ontwikkeling kerkenvisie	€	25.000	
Gewelherstel Ambianz	€	53.240	
Onderzoek Phoenix 2.0	€	75.000	
Transformatieproject Jeugd	€	140.844	
Transformatieproject Sociaal Domein Jeugd 2019-2021	€	32.000	
Samen Landerd, Samen Beter	€	39.133	
Preventie drugs	€	5.000	
Geluidsanering	€	51.213	
Opwaarderen Inrichtingen bestand ODBN	€	5.000	
Onderzoek duurzaamheidsbeleid	€	3.177	
Duurzaamheidsloket Brabant Woont Slim	€	12.550	
Klimaatmiddelen Transitievisie warmte	€	194.499	
Klimaatmiddelen Wijkaanpak	€	9.997	
Klimaatmiddelen Energieloket	€	25.000	
Vervanging AED's	€	30.000	
Klimaatmiddelen a.g.v. regeling reductie energiekosten	€	83.382	
Keukentafel gesprekken agrariërs	€	8.205	
Bestemmingsplan Buitengebied en Graspeel	€	83.125	
Ontwikkelen agrarische verdienmodellen	€	20.000	
Gezond agrarisch productschap	€	10.000	
Bouwen Bag controles	€	22.898	
Kosten invoering Omgevingswet	€	163.832	
Flora en faunaonderzoek	€	3.870	
BLOU middelen	€	450.000	
Coronabudget	€	13.474	
Verkoop verlofuren i.v.m. Corona	€	95.000	
Diverse projecten ICT	€	33.519	
Papieren archief	€	26.000	
Opleiding agressie en geweld bij verwarde personen	€	7.000	
Opleiding agressie en geweld bij verwarde personen	€	7.000-	
Inhuur personeel	€	115.991	
Sneeuwplough tractor	€	8.000	
Sneeuwplough DAF	€	13.000	
Uit reserve bestemde budgetten	€	2.176.798	N
2. Bestemming door te schuiven budgetten:			
1. Diverse extra aankopen openbare verlichting uit reserve openbare verlichting	€	31.000	
2. Inspectie speeltoestellen uit reserve speeltoestellen	€	7.541	
3. Update bomenverordening uit reserve bomen	€	20.000	
4. Zwerfafval uit reserve afvalstoffenheffing	€	19.201	
5. Wegenschaaf uit reserve bestemde budgetten	€	10.173	
	€	87.915	N
3. Ontrekkingen aan reserves:			
1. Diverse extra aankopen openbare verlichting uit reserve openbare verlichting	€	31.000-	
2. Inspectie speeltoestellen uit reserve speeltoestellen	€	7.541-	
3. Update bomenverordening uit reserve bomen	€	20.000-	
4. Afvalstoffenheffing: zwerfafval	€	19.201-	
5. Behoedszaamheidsreserve: groen voor rood	€	20.098-	
6. Wegenschaaf uit reserve bestemde budgetten	€	10.173-	
	€	108.013-	V
4. Stortingen in reserves:			
1. Groen voor rood in reserve Groen Bedrijven	€	8.893	
2. Overschot exploitatie riolering	€	135.800	
3. Groen voor rood in reserve Groen Woningen	€	11.205	
	€	155.898	N
5. Per saldo toe te voegen aan de behoedszaamheidsreserve	€	505.906-	V

Samenvatting

Hieronder zijn de cijfers uit de jaarrekening 2020 samengevat weergegeven.

Resultaat ten opzichte van begroting 2020

In de primitieve begroting 2020 werd een tekort van € 36.924 voorzien. Na bijstellingen in 2020 via de Burap's en andere raadsbesluiten werd ultimo 2020 een resultaat verwacht van € 922.344 nadelig. Het uiteindelijk saldo 2020 sluit, voor de stortingen en onttrekkingen van de reserves, met een voordelig resultaat van € 2.818.504.

Voor de analyse van het verschil tussen het werkelijk voordelig saldo 2020 en de begroting na de 2^e Burap 2020 verwijzen wij naar blz. 5 en 6 van de jaarrekening.

Verloop behoedzaamheidsreserve

Stand 1-1-2020	€ 8.364.382
Af mutaties 2020 (o.a. resultaat 2019)	€ 2.672.612-
Stand 31-12-2020	€ 5.691.770
Bij: resultaat 2020 (incl. bestemmingen)	€ 505.906
Af: verplichtingen t/m 2024 (raadsbesluiten)	€ 1.575.721-
Saldo nog beschikbaar (risico's en buffer)	€ 4.621.956

Investerings

Op advies van de Algemene Rekenkamer is op programmaniveau per investering aangegeven of kredieten zijn afgesloten of niet. Dit is per programma vermeld in het jaarverslag.

In 2020 is een bedrag van € 1,7 miljoen aan investeringen uitgegeven (exclusief grondexploitatie). Hiervoor is € 100.000 aan bijdragen, subsidies en verkoop gronden terugontvangen. De voornaamste investeringen betreffen:

	Bedragen x € 1.000
Reconstructie Peelweg	32
Brug Boterbloem	39
Centrumplan Zeeland	74
Vervanging kunstgrasveld DAW	281
Aankoop Bosperceel SCH01 I18	31
Herstel natuurgrasvelden Festilent	158
Sport en Spel Reek gebouw	167
Sport en Spel Reek grond	10
Bouw dorps huis en sporthal Zeeland	404
Vorbereidingskosten GREX Kerkstraat Oost	51
Uitvoering Landschapsbeleidsplan	50
Verbouwing (renovatie) Sporthal de Eeght	22
Dorpsontwikkelingsplan Reek	61
Vorbereidingskosten GREX Voederheil III	32
Aanschaffing toezichthouder 1	21
Aanschaffing toezichthouder 2	21
Opzetstrooier 1	33
Opzetstrooier 2	33
Opzetstrooier tbv DAF	44
Vervangen tractor John Deere	71
Laptops thuiswerken	141

Investerings grondexploitatie GREX

In 2020 is er voor € 0,7 miljoen geïnvesteerd in de GREX. Van dit bedrag is € 73.000 rentelasten. De grootste investering betreft het plan Akkerwinde (€ 0,32 miljoen).

Investerings uit onderhoudsvoorzieningen

Naast bovengenoemde investeringen is er in 2020 ten laste van gevormde onderhoudsvoorzieningen een bedrag van € 1,4 miljoen uitgegeven voor onderhoud van riolering, wegen en gebouwen.

Risico's

Naast de algemene risico's uit de bedrijfsvoering zijn de belangrijkste risico's het sociaal domein, de GREX en de mogelijke (meerjarige) gevolgen van de coronacrisis. Alle risico's zijn vermeld in Paragraaf A Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hieronder worden specifiek de risico's in het sociaal domein, de GREX en de coronacrisis benoemd.

Voor het opvangen van eventuele risico's is de behoedzaamheidsreserve de aangewezen reserve.

Sociaal Domein (jeugdhulp en WMO)

De integratie uitkering die we op dit moment ontvangen voor de jeugdhulp is nog steeds niet kostendekkend.

Hiervoor zijn diverse redenen te benoemen, zoals: stijgende zorgvraag (o.a. meer-en maatwerk), beperkte invloed op doorverwijzingen huisartsen naar landelijke gefinancierde instellingen (LTA), toenemende juridisering in de jeugdzorg, verschuiving van zwaardere naar lichtere jeugdzorg nog niet optimaal (transformatie), ect.

Met de 1ste Burap 2021 worden de ramingen voor 2021 en volgende jaren aangepast.

Voor Wmo en Jeugd zijn de directe financiële gevolgen van de corona-crisis op dit moment nog niet in te schatten. Los van de corona-crisis, is er de afgelopen jaren een forser beroep gedaan op de Wmo. De stijgende kosten als gevolg van het abonnementstarief, toename huishoudelijke verzorging en de forse toename op het gebied van begeleiding en ondersteuning zijn hier een onderdeel van. Deze stijging is ook een landelijke trend (mede) ingegeven door de toenemende vergrijzing en het feit dat mensen langer zelfstandig blijven wonen. Daarnaast zijn de exacte gevolgen ten aanzien van hulpvragen als gevolg van het gestarte project vitale recreatieparken nog niet te voorspellen, maar wel is het een gegeven dat hier meldingen en aanvragen uit voort vloeien. Dit heeft dan ook een gevolg voor de kosten.

Sociaal Domein (PW / Bbz)

De corona-crisis zal ook zijn weerslag hebben op de economie in ons land. Een grotere werkloosheid wordt verwacht, waardoor er een groter beroep wordt gedaan op PW-gelden en re-integratiebudgetten. De re-integratiebudgetten staan in ieder geval al als risico te boek, nu de AGR eind 2020 begin 2021 is uitgeput. Actueel zijn op dit moment de Tozo-uitkeringen voor ondernemers die in de financiële problemen zijn gekomen als gevolg van de corona-maatregelen. De verwachting is dat een deel van deze ondernemers uiteindelijk in het bijstandsbestand terecht zal komen of een reguliere Bbz-uitkering aan zal vragen.

Grondexploitatie

De GREX is een bedrijfsmatige tak van de gemeente-exploitatie die de laatste jaren sterk fluctueerde door de economische situatie. Ook in Landerd merken we de toegenomen spanning op de woningmarkt. Eind 2020 zijn nog enkele kavels te koop voor woningbouw. Ook op bedrijventerrein Voederheil II zijn bijna alle kavels verkocht.

Voor de kavels op Reek Zuid is veel belangstelling getoond. In 2020 is op Reek Zuid 3.880 m2 aan grond verkocht. De verwachting is dat de komende jaren een stijgende lijn in de verkopen is.

In deze jaarrekening zijn de prognoses voor een aantal plannen door verschillende oorzaken beïnvloed:

- Winstneming GREX. In de 2^e Burap werd uitgegaan van een tussentijdse winstneming van € 0. Na herziening van alle baten en lasten van de GREX is een bedrag van € 333.642 aan tussentijdse winst genomen.
- Reek Zuid. Een concreet lopend initiatief is de ontwikkeling van 29 kleinere ondernemerskavels. De verkoopopbrengst stijgt met € 82.000 door de staffelberekening per kavel, maar hierdoor stijgen de kosten voor woonrijp maken met ca € 160.000 door het meerwerk met betrekking tot dit project. Het verlies van de GREX is gestegen waardoor € 96.535 is bijgestort in de voorziening.
- Repelakker. De kosten voor het woonrijp maken van het plan zijn door verschillende oorzaken gestegen. In de 2^e Burap was al rekening gehouden met een stijging van € 143.000. Na herziening van de GREX is nog een extra bedrag van € 60.000 geraamd. Dit heeft als gevolg dat in het verleden teveel tussentijdse winst is genomen. De tussentijdse winst is met een bedrag van € 109.900 gecorrigeerd.
- Voederheil. De raming van de opbrengst is gestegen met € 170.000 doordat een eerder uitgenomen perceel voor een waterberging alsnog verkocht kan worden. In 2020 is er 7.411 m2 verkocht tegen de "oude" prijs van € 120,00 p/m2. Dit levert een nadeel in de GREX op van ca € 74.000.
- In afstemming met de gemeente Uden zijn de parameters voor de actualisatie opgesteld. In tegenstelling tot eerdere ramingen is in de actualisatie rekening gehouden met een (beperkte) opbrengstenstijging. Voordeel voor de GREX € 41.000.

De risico's binnen de GREX bestaan o.a. uit verliesgevende complexen. Eind 2020 zijn voor de te verwachten tekorten op de GREX de volgende voorzieningen ingesteld.

	01-07-2016	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2019	01-01-2020	01-01-2021
Reek Zuid	2.766.809	2.940.036	3.871.930	4.091.545	3.783.985	3.880.520
Vensteeg	701.861	695.705	715.609	875.243	878.689	0
Log Graspeel	100.690	129.782		551.624	859.547	865.966
Totaal:	3.569.360	3.765.523	4.587.539	5.518.412	5.522.221	4.746.486

Coronacrisis

Door de coronacrisis zijn er voor alle geledingen in de maatschappij soms forse financiële gevolgen. Een deel van deze gevolgen is direct voelbaar voor ons en een deel zal of kan op de gemeenten afgewenteld worden of er zal ons om financiële middelen worden gevraagd door (Landerdse) bedrijven, verenigingen, instellingen etc. Een deel van de hieronder genoemde risico's is vooral gericht op bedrijven waarvan de bedrijfsvoering in 2021 in het geding is of komt omdat de crisis langer

duurt dan in 2020 werd voorzien. Soms komen ze bovenop al bestaande risico's in deze paragraaf.

De volgende risico's zijn opgenomen:

- Inbaarheid belastingen (bedrijven)
- Toeristenbelasting (bedrijven)
- Algemene uitkering (trap af)
- Openstaande debiteuren (bedrijven)
- Opbrengsten tarieven (huur, o.a. sportzalen, dorpshuizen etc.)
- Opbrengsten leges (omgevingsvergunningen, bestemmingsplannen en marktgeden)
- Sociaal Domein
- Verkoop gronden (bedrijventerreinen GREX)
- Gewaarborgde geldleningen
- Subsidies aan verenigingen en instellingen
- Bijdragen gemeenschappelijke regelingen
- Kosten voor de eigen organisatie

Een groot deel van de gevolgen ligt buiten onze invloedssfeer. Voor een ander deel zullen er (politieke) keuzes gemaakt moeten worden vooral als het gaat om financieel te ondersteunen. Dat zal een afweging zijn tussen geld en de gewenste maatschappelijke situatie. In 2020 werden de kosten gedekt door compensatie van het Rijk. In hoeverre dat voor 2021 geheel het geval zal zijn is nog onbekend.

Deel 1: De programma's

1. Veiligheid

Burgemeester Bakermans

Waar gaat dit programma over?

Het programma omvat openbare orde, veiligheid en crisisbeheersing, het verbeteren van de sociale veiligheid en de vermindering van criminaliteit en overlast.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Centralisatie van de kantoorhuisvesting, werkplaatsen en logistieke processen	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	De onderhandelingen over de verkrijging van de benodigde gronden voor de nieuwbouw van een regionaal steunpunt voor de brandweer op Voederheil verkeren in een laatste fase.
2. Nieuwbouw en renovatie van de Veiligheidsregio gebouwen	☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	Er zijn gesprekken gevoerd over de vestiging aan de Voederheil en bestemmingsplan in voorbereiding.
3. Eigendom van de kazernes wordt overgedragen aan de Veiligheidsregio.	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Eigendommen zijn per 1 januari 2020 overgedragen aan de Veiligheidsregio.
4. Acteren op signalen uit de samenleving die duiden op een gevoel van onveiligheid	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Minder signalen onveiligheid woonomgeving - Maatregelen genomen op onveiligheidsgevoel volksgezondheid als gevolg van Corona
5. De integriteit van het openbaar bestuur beter waarborgen ¹	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Actief inspelen op verzoeken tot handhaving en het doen van Bibob-onderzoeken. - Vanaf 2020 is sprake van nieuw alles omvattend bibobbeleid. - Er is een coördinator aangesteld.
6. Dekkend netwerk buurtpreventie	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	De whatsapp groepen zijn dekkend. Nadere uitwerking van het buurtpreventienetwerk loopt vertraging op omdat we ivm corona geen bijeenkomsten hebben kunnen organiseren.

¹ Dit heeft met name betrekking op het bibobbeleid.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Verwijzingen Halt	Per 10.000 inwoners 12-17 jaar	Bureau Halt	2018	93 jongeren	2019	137 jongeren
2.	Winkeldiefstallen	Per 1.000 inwoners	CBS	2018	0 diefstallen	2019	0 diefstallen
3.	Geweldsmisdrijven	Per 1.000 inwoners	CBS	2018	3,6 geweldsmisdrijven	2019	2,9 geweldsmisdrijven
4.	Diefstallen uit woningen	Per 1.000 inwoners	CBS	2018	3,9 diefstallen woningen	2019	2,6 diefstallen woningen
5.	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Per 1.000 inwoners	CBS	2018	2 vernielingen	2019	2,9 vernielingen

Wat mag het kosten?

In tabel 1.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	1.101	1.108	1.088
1.2	Openbare orde en veiligheid	336	478	377
Totaal lasten		1.437	1.585	1.465
Baten				
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-547	-551	-555
1.2	Openbare orde en veiligheid	-15	-15	-15
Totaal baten		-562	-566	-570
Saldo van baten en lasten		875	1.019	895
Reserves				
	Onttrekkingen	-111	-148	-148
	Stortingen	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		764	908	747

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
DKU Brandweerkazerne/ werkplaats Zeeland	€ 111.382	€ 0

Investeringen:

Er zijn bij dit programma geen investeringen.

Financiële analyse

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de jaarrekening.

Bijlage beleidsnota's

- Integraal Veiligheidsplan (2015 -2018)
- Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Brabant-Noord (2016-2019)
- Algemene Plaatselijke Verordening gemeente Landerd (2014)
- Brandbeveiligingsverordening gemeente Landerd (2013)
- Evenementenbeleid (2020)
- Preventie handhavingsbeleid (2014)

2. Verkeer en vervoer

Wethouder Vereijken

Waar gaat dit programma over?

Het programma verkeer en vervoer omvat de aanleg en onderhoud van wegen en de openbare verlichting, de zorg voor veilige wegen en verkeersvoorzieningen, voldoende parkeergelegenheid in de kernen en een goed en toegankelijk openbaar vervoer.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Realiseren nieuwe brug Boterbloem	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Continuering toegankelijkheid Boterbloem.
2. Functionele en veilige civieltechnische kunstwerken	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Onderhoudsmaatregelen en vervangingen tijdig uitvoeren waardoor toegankelijkheid en veiligheid worden gewaarborgd.
3. Uitvoering jaarplan wegen	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Verbetering van de kwaliteit verhardingen en verhoging gebruikscomfort.
4. Functionele en veilige wegen	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Onderhoudsmaatregelen zijn toegepast waardoor de levensduur van de verharding is verlengd. Toegankelijkheid en veiligheid worden gewaarborgd.
5. Schrappen investering € 25.000 laadpunten elektrisch vervoer	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Voor de realisatie van elektrische laadpunten heeft het geen gevolg. Het effect is een ombuiging in de investeringsplanning.
6. Snelheidsbeperking autoverkeer op wegen in het buitengebied	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Meer veiligheid binnen het verkeer en specifiek voor de schoolgaande jeugd.

Beleidsindicatoren 2020

Dit programma heeft geen beleidsindicatoren.

Wat mag het kosten?

In tabel 2.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 2.2		Verkeer en vervoer		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
2.1	Verkeer en vervoer	1.762	1.785	1.706
2.2	Parkeren	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	0	0	0
2.4	Economische havens & waterwegen	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	10	15	13
Totaal lasten		1.773	1.800	1.719
Baten				
2.1	Verkeer en vervoer	-34	-34	-70
2.2	Parkeren	0	0	0
2.3	Recreatieve havens	0	0	0
2.4	Economische havens & waterwegen	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	0	0	0
Totaal baten		-34	-34	-70
Saldo van baten en lasten		1.739	1.766	1.649
Reserves				
	Onttrekkingen	-47	-150	-96
	Stortingen	0	0	1
Gerealiseerd resultaat		1.692	1.616	1.555

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
Reserve openbare verlichting	€ 111.722	€ 112.935
DKU Centrumplan Zeeland	€ 960.866	€ 951.732
DKU rotonde Peelweg/Langenboomseweg	€ 330.134	€ 314.413
DKU Centrumplan Schaijk	€ 473.177	€ 457.110

Investerings:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Sport en Spel Reek Openbaar Gebied	€ 122.588	€ 0	Nee
Inrichting gebied bij Dorpshuis / Sporthal Zeeland	€ 396.000	€ 14.928	Nee
Centrumplan Zeeland	€ 1.866.340	€ 1.819.182	Nee
Centrumplan Zeeland (inkomsten)	- € 96.000	- € 120.706	Nee
Reconstructie Kerkweg	€ 71.376	€ 41.373	Nee
Knuppelbrug Schaijk	€ 74.300	€ 0	Nee
Reconstructie Peelweg	€ 288.973	€ 145.622	Ja
Brug Boterbloem	€ 65.000	€ 45.200	Ja

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Beleidsplan openbare verlichting (2016)
- Verkeersnotitie Landerd 2012
- Parapluplan wonen en parkeren 2019
- Resultaten behoeftenonderzoek Toekomst van Landerd (2015).
- Beheerbeleidsplan Civieltechnische kunstwerken 2020-2029 (september 2020)
- Beheerbeleidsplan Verhardingen 2021-2030 (december 2020)

3. Economie en toerisme

Wethouder Vereijken

Waar gaat dit programma over?

Het programma omvat het bevorderen van een evenwichtige veelzijdige economische en toeristisch-recreatieve structuur en werkgelegenheid.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Ontwikkelingen Maashorst	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Continuïteit in het beheer en de ontwikkeling van natuurgebied de Maashorst
2. Ondersteuning PTL	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Organisatie van evenementen (in verband met corona beperkt)
3. Budget toerisme	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	We hebben afspraken over routenetwerk gemaakt.
4. Vitaliteit recreatieparken	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	<p>Dit project loopt nog. In samenwerking met de eigenaren van de verschillende parken zijn inmiddels mooie resultaten geboekt. Veel inventarisaties zijn afgerond en waar mogelijk hebben we mensen benaderd. We hebben een goed beeld van de situatie op de parken en daar gaan we op termijn (na corona) invulling aan geven.</p> <p>Ook komen eigenaren met nieuwe ideeën en initiatieven die onderzocht worden op mogelijkheden. In dit kader werken we samen met Provincie en het Ministerie van BZK.</p>
5. Subsidierelatie VVV	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Er is geen sprake van subsidierelatie maar van een dienstverleningsovereenkomst.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Funciemenging	Percentage	LISA	2018	49,7%	2019	49,8%
2.	Vestigingen (van bedrijven)	Per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	2018	136,8 bedrijven	2019	139,2 bedrijven

Toelichting:

Ad. 1: De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

Wat mag het kosten?

In tabel 3.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 3.2		Economie en toerisme		
<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>				
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
3.1	Economische ontwikkeling	52	50	27
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	192	148	136
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregeling	32	29	33
3.4	Economische promotie	197	343	225
Totaal lasten		473	571	421
Baten				
3.1	Economische ontwikkeling	0	0	0
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-198	-154	-294
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregeling	-8	-5	-8
3.4	Economische promotie	-405	-282	-276
Totaal baten		-610	-440	-579
Af:	Baten via algemene dekkingsmiddelen	-391	-268	-266
	Baten exclusief algemene dekkingsmiddelen	-220	-172	-313
Saldo van baten en lasten		253	398	108
Reserves				
	Onttrekkingen	0	-129	-129
	Stortingen	0	24	24
Gerealiseerd resultaat		253	293	3

Financiële toelichting

Reserves:

Er zijn bij dit programma geen reserves.

Investerings:

Er zijn bij dit programma geen investeringen.

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Toeristisch-recreatief beleidsplan 'Werk maken van vrijetijd' (2016)
- Maashorst Manifest (2014)
- Ontwikkelingsvisie Recreatieterreinen Landerd (2012)
- Bestemmingsplannen Reek Zuid (2012) en Voederheil II (2013)
- Bestemmingsplan bedrijventerreinen (2013)
- Projectvoorwaarden Reek Zuid (2011) en Voederheil II (2013)
- Richtlijnen gronduitgifte bedrijventerreinen gemeente Landerd 2011
- Algemene verkoopvoorwaarden van de gemeente Landerd voor de verkoop van percelen industrieterrein (2011)
- Jaarlijkse vaststelling grondprijzen (mei 2020)
- Resultaten behoeftenonderzoek Toekomst van Landerd (2015)

4. Onderwijs

Wethouder van Rinsum

Waar gaat dit programma over?

Het programma onderwijs omvat de zorg voor de onderwijshuisvesting voor alle scholen en daarnaast de zorg voor het openbaar onderwijs, het ontwikkelen van lokaal onderwijsbeleid, het arrangement "spelen en ontwikkelen" en voorschoolse educatie.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Uitbreiding Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) per 1 augustus 2020	☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	De uitbreiding van 10 naar 16 uur VVE per week is uitgesteld naar 1-1-21.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Absoluut verzuim	Per 1.000 leerlingen	Ingrado	2017	3,35 leerlingen	2019	0 leerlingen
2.	Relatief verzuim	Per 1.000 leerlingen	Ingrado	2018	9 leerlingen	2019	15 leerlingen
3.	Voortijdse schoolverlaters	Percentage deelnemers aan VO en MBO onderwijs	DUO	2018	0,8% van de leerlingen	2019	1% van de leerlingen

Toelichting:

Ad. 1: Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen leeftijd 5-18 jaar.

Ad. 2: Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen leeftijd 5-18 jaar.

Ad. 3: Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.

Wat mag het kosten?

In tabel 4.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 4.2		Onderwijs		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
4.1	Openbaar onderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	693	705	645
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	437	522	481
Totaal lasten		1.130	1.227	1.126
Baten				
4.1	Openbaar onderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	-200	-201	-206
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-111	-156	-103
Totaal baten		-312	-357	-309
Saldo van baten en lasten		818	871	817
Reserves				
	Onttrekkingen	-186	-187	-187
	Stortingen	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		632	684	630

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
DKU nieuwbouw Den Omgang	€ 192.131	€ 184.596
DKU nieuwbouw De Regenboog	€ 451.311	€ 435.751
DKU Kindcentrum Zeeland	€ 5.200.399	€ 5.051.105
DKU Frisse Scholen Oventje	€ 11.552	€ 10.589
DKU Frisse Scholen Kreek'l	€ 89.118	€ 81.691
DKU Frisse Scholen Vlinder	€ 64.363	€ 58.999

Investerings:

Er zijn bij dit programma geen investeringen.

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting gemeente Landerd (2016)
- Verordening leerlingenvervoer gemeente Landerd (2014)
- Notitie invoering Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie; gemeente Landerd (2012)
- Notitie verbetering kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie, gemeente Landerd (2015)

5. Sport, cultuur, recreatie en natuur

Wethouder van Rinsum
Wethouder Vereijken (accommodaties, recreatie en natuur)
Burgemeester Bakermans (Landerdse omroepstichting)

Waar gaat dit programma over?

Dit programma omvat het initiëren en in stand houden van voorzieningen op de gebieden kunst, cultuur, sport en het beschermen van een aantal cultuurhistorische gebouwen. Tevens omvat het alle groene onderdelen van het gemeentelijke takenpakket waaronder beleid, aanleg, beheer en onderhoud van openbaar groen, speeltuinen en dierenparken, landschap en bossen. Ook het taakveld natuur hoort bij dit programma.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Vervanging kunstgrasveld DAW	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Optimale kunstgrasvelden. Het effect is een ombuiging in de investeringsplanning.
2. Accommodaties buitensport	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Optimale natuurgrasvelden.
3. Landschap Maashorst	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Vergroten aantrekkelijkheid van de Maashorst voor natuur, toerisme en recreatie.
4. Sport en spel Reek	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk In het proces om te komen tot nieuwbouw zijn de volgende stappen gezet: <ul style="list-style-type: none"> - Opstellen exploitatiebegroting (concept) - Oprichting beheerstichting - Bestemmingsplanprocedure loopt door in 2021 - Bouwprocedure wordt in 2021 gestart. Voorbereidingen met de architect zijn gestart in 2020.	Met sport en bewegen bijdragen aan leefbaarheid in de kernen.
5. BuurtSportCoach	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Meer inwoners in beweging. - Plezier in bewegen verhogen. - Verbinding met sporten en bewegen met andere sectoren. - Met sport en bewegen bijdragen aan leefbaarheid in de kernen

6. Temporiseren ombuiging gebouwenbeheerplan	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	<ul style="list-style-type: none"> - Afstoten maatschappelijk vastgoed op basis van beleidsontwikkelingen. - Het gevolg is het efficiënter gebruiken van bestaand maatschappelijk vastgoed. - Het effect is ombuiging in het gebouwenbeheerplan.
7. Landschapsbeleidsplan	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Vergroten van kwaliteit van landschap en natuur.
8. Renovatie Sporthal de Eeght	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk De behandeling van het raadsvoorstel Renovatie en verduurzaming sporthal de Eeght heeft plaats gevonden op 4 maart 2021	Het bouwkundig onderzoek, energetisch onderzoek en het schetsontwerp zijn afgerond en verwerkt in een voorstel om te komen tot een bouwkundig goede en qua beleving aantrekkelijke sporthal.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Niet-sporters	Percentage	RIVM en CBS	2016	43,4% van de inwoners	2016	43,4% van de inwoners

Toelichting:

Ad. 1: Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.

Wat mag het kosten?

In tabel 5.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 5.2		Sport, cultuur, recreatie en natuur		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
5.1	Sportbeleid en activering	148	440	381
5.2	Sportaccomodaties	913	874	861
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	150	169	162
5.4	Musea	15	17	29
5.5	Cultureel erfgoed	79	107	67
5.6	Media	397	397	397
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.418	1.882	1.714
Totaal lasten		3.120	3.885	3.612
Baten				
5.1	Sportbeleid en activering	-32	-106	-98
5.2	Sportaccomodaties	-115	-109	-84
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-8	-13	-8
5.4	Musea	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	-7	-7	0
5.6	Media	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-35	-161	-161
Totaal baten		-197	-396	-351
Saldo van baten en lasten		2.924	3.490	3.261
Reserves				
	Onttrekkingen	-148	-491	-419
	Stortingen	102	19	45
Gerealiseerd resultaat		2.877	3.017	2.887

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
DKU herontwikkeling DAW	€ 1.381.512	€ 1.339.704
Reserve Stimulering Sport	€ 277.038	€ 151.106
Reserve Speeltoestellen	€ 99.596	€ 117.641
Bestemmingsreserve Bomen	€ 48.786	€ 39.786
Reserve Groen	€ 836.786	€ 838.980
DKU EVZ Melkpad/Graspeelloop	€ 58.750	€ 58.750
DKU EVZ Munsche Wetering	€ 150.283	€ 150.283
Reserve Bossen	€ 0	€ 120.095

Investerings:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Uitvoering Landschapsbeleidsplan	€ 557.704	€ 535.704	Nee
Uitvoering Landschapsbeleidsplan (inkomsten)	- € 557.705	- € 535.704	Nee
EVZ Melkpad-Graspeelloop 2015	€ 117.500	€ 0	Nee
EVZ Melkpad-Graspeelloop 2015 (inkomsten)	- € 58.750	€ 0	Nee
EVZ Munsche wetering 2016	€ 506.000	€ 45.516	Nee
EVZ Munsche wetering 2016 (inkomsten)	- € 354.200	€ 0	Nee
Sport en Spel Reek gebouw	€ 3.031.561	€ 262.172	Nee
Sport en Spel Reek tijdelijk gebouwen	€ 74.604	€ 0	Nee
Sport en Spel Reek grond	€ 153.000	€ 10.238	Nee
Sport en Spel Reek Sportterrein	€ 41.514	€ 0	Nee
Entree Palmstraat	€ 1.109.351	€ 1.109.349	Nee
Entree Palmstraat (inkomsten)	-€ 1.109.351	- € 809.352	Nee
DAW/EMOS kunstgrasvelden	€ 468.092	€ 468.092	Nee
Aanleg kunstgrasveld Festilent	€ 447.926	€ 449.824	Nee
Herstel natuurgrasvelden Festilent	€ 320.250	€ 311.948	Nee
Sportaccommodaties gebouwen	€ 15.777	€ 0	Nee
VCO vernieuwing 4 kleedlokalen	€ 180.000	€ 187.472	Nee
Aanleg trapveldjes	€ 70.000	€ 37.500	Nee
Aansluiting evenementkasten	€ 160.000	€ 129.717	Nee
(renovatie) Verbouwing Sporthal de Eeght	€ 200.000	€ 22.113	Nee
Aankoop Bosperceel SCH01 I 18	€ 32.000	€ 30.734	Ja
Aankoop Bosperceel SCH01 I 18 (inkomsten)	- € 20.000	- € 20.000	Ja
Vervanging kunstgrasveld DAW	€ 285.000	€ 285.686	Ja

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- (Deel) Subsidieverordeningen en subsidiebesluiten
- Landschapsbeleidsplan 2012
- MaashorstManifest evaluatie en vooruitblik (met Uitvoeringsprogramma 2015-2019) (2014)
- Structuurvisie BIO (2009)
- Bomenverordening gemeente Landerd
- Bomenbeheerplan (2007)
- Natuurwaardenkaart (2014)
- Lijst en kaart waardevolle en monumentale bomen (2020)

6. Sociaal domein

Wethouder van Rinsum
Wethouder Vereijken (accommodaties)

Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over de gemeentelijke taken in het brede sociaal domein. Met name de door het rijk overgedragen taken vormen hiervan het hart, maar ook de beleidsterreinen die hiermee directe raakvlakken hebben zijn in dit programma opgenomen.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Consultatiebureaus jeugdgezondheidszorg	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Het consultatiebureau in de Morgenzon Zeeland is per 1 januari 2021 gesloten. Het consultatiebureau in de Netjeshof in Schaijk blijft open en is voor alle inwoners van Landerd beschikbaar.
2. Nieuwe toegang jeugd	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	De formatie van het team preventie is uitgebreid zodat zij meer enkelvoudige vragen konden beantwoorden van inwoners over opvoeden en opgroeien. Daarnaast hebben zij zich ingezet voor community building en collectieve preventie.
3. Inkoop WMO, beschermd wonen	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Er zijn regionale afspraken gemaakt over de opvang- en ondersteuningsvoorzieningen voor mensen met een psychische kwetsbaarheid. Er is een regionale toegang en een expertiseteam dat te consulteren is voor de hele regio.
4. Samen Landerd Samen Beter	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Preventieve activiteiten op de vier thema's van het programma; drugsgebruik, mantelzorg, eenzaamheid en opvoeding.
5. Wet verplichte ggz	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Deze wet wordt geïmplementeerd.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Banen	Per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	2018	626,9 banen	2019	640,7 banen
2.	Jongeren met een delict voor de rechter	Percentage 12-21 jarigen	Verwey Jonker Inst.	2018	1% van de jongeren	2019	1% van de jongeren
3.	Kinderen in uitkeringsgezin	Percentage kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Inst.	2018	4% van de kinderen	2019	4% van de kinderen
4.	Netto arbeidsparticipatie	Percentage van werkzame beroepsbevolking t.o.v. beroepsbevolking	CBS	2018	69,6% werkzaam	2019	70,9% werkzaam
5.	Werkloze jongeren	Percentage 16-22 jarigen	Verwey Jonker Inst.	2018	2% van de jongeren	2019	1% van de jongeren
6.	Personen met een bijstandsuitkering	Per 10.000 inwoners 18 jaar en ouder	CBS	2019	136,2 personen	2020	204,2 personen
7.	Lopende re-integratie voorzieningen	Per 10.000 inwoners 15-64 jaar	CBS	2019	92,1 re-integratievoorzieningen	2020	101,3 re-integratievoorzieningen
8.	Jongeren met jeugdhulp	Percentage van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	13,3% van de jongeren	2019	12,3% van de jongeren
9.	Jongeren met jeugdbescherming	Percentage van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	1,3% van de jongeren	2019	1% van de jongeren
10.	Jongeren met jeugdreclassering	Percentage van alle jongeren 12-23 jaar	CBS	2018	Gegevens niet beschikbaar	2019	Gegevens niet beschikbaar
11.	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Per 10.000 inwoners	GMSD	2019	320 cliënten	2020	380 cliënten

Toelichting:

Ad. 4: Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.

Ad. 5: Het percentage leerlingen (4-12 jaar) in het primair onderwijs dat kans heeft op een leerachterstand.

Wat mag het kosten?

In tabel 6.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 6.2		Sociaal domein		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.216	2.365	2.001
6.2	Wijkteams	515	419	421
6.3	Inkomensregelingen	2.692	3.930	3.994
6.4	Begeleide participatie	1.894	2.152	2.151
6.5	Arbeidsparticipatie	201	200	161
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	295	302	326
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	2.049	2.342	2.595
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.475	4.029	4.463
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	240	138	18
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	621	423	374
Totaal lasten		14.200	16.300	16.505
Af:	Lasten via algemene dekkingsmiddelen	-38	-38	-48
	Lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen	14.162	16.262	16.457
Baten				
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-282	-270	-269
6.2	Wijkteams	0	0	0
6.3	Inkomensregelingen	-2.123	-3.458	-3.439
6.4	Begeleide participatie	-10	-10	-22
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	-3
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	-7
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-50	-50	-81
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-32	-32	-555
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0
Totaal baten		-2.496	-3.820	-4.375
Saldo van baten en lasten		11.665	12.442	12.083
Reserves				
	Onttrekkingen	0	-426	-426
	Stortingen	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		11.665	12.016	11.657

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
DKU Gemeenschapshuis Zeeland	€ 0	€ 0

Investerings:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Dorpsontwikkelingsplan Reek	€ 500.000	€ 305.159	Nee
Bouw Dorpshuis en sporthal Zeeland	€ 8.994.550	€ 797.263	Nee
Bouw Dorpshuis en sporthal Zeeland (inkomsten)	- € 10.000	- € 27.536	Nee
Inventaris dorpshuis Zeeland	€ 350.000	€ 0	Nee
Inventaris dorpshuis Zeeland (inkomsten)	- € 100.000	€ 0	Nee

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Participatiewet met bijbehorende verordeningen.
- Minimabeleid
- Beleidsplan Jeugdhulp gemeente Landerd 2020 – 2023
- Uitvoeringsplan jeugdhulp 2020 - 2023
- Verordening Jeugdhulp gemeente Landerd 2020
- Nadere regels jeugdhulp gemeente Landerd 2020
- Transformatieopgaven
- Beleidsplan transitie Awbz/Wmo
- Verordening WMO 2018
- Visie Wonen, Welzijn en Zorg (WWZ)
- Beleidsplan Participatiewet
- Notitie en Verordeningen Participatiewet
- Algemene subsidieverordening, deelverordeningen en subsidiebesluiten
- Resultaten behoeftenonderzoek Toekomst van Landerd (2015)

7. Volksgezondheid en milieu

Wethouder van Rinsum
 Wethouder Vereijken (onderhoud begraafplaatsen,
 riolering, water, handhaving)
 Wethouder Brands (duurzaamheid, milieu en afval)

Waar gaat dit programma over?

Het programma omvat de zorg voor de openbare volksgezondheid en lijkbezorging en de zorg voor milieu, afvalstoffenverwijdering, duurzaamheid en riolering. Ook maakt de integrale preventieagenda onderdeel uit van dit programma.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Bijstellen afvalbeleid	☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	In aanloop naar het proces van herindeling is de afweging gemaakt om niet tussentijds nog bijstellingen te "forceren".
2. Aanvaardbaar tarief afvalinzameling	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Op basis van sorteeraanlyse restafval zijn gerichte voorlichtingscampagnes gestart. Tarieven milieustraat aangepast naar marktconform in de regio
3. Bewustwording normalisering alcohol/drugsgebruik	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Er is een aanzet gemaakt tot bewustwording en denormalisering van alcohol en drugsgebruik onder jongeren.
4. Bijdragen aan het voortbestaan van de Voedselbank Oss	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Er is een subsidie van € 2.650,- verleend aan de Voedselbank Oss.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Omvang huishoudelijk afval	Kg/inwoner	CBS	2018	206 kg per inwoner	2019	201 kg per inwoner
2.	Hernieuwbare elektriciteit	Percentage	RWS	2017	4,4% van de elektriciteit	2018	7,2% van de elektriciteit

Toelichting:

Ad. 2: Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Wat mag het kosten?

In tabel 7.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 7.2		Volksgezondheid en milieu		
		(bedragen in duizenden euro's)		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
7.1	Volksgezondheid	823	923	761
7.2	Riolering	797	828	796
7.3	Afval	1.488	1.614	1.582
7.4	Milieubeheer	762	1.265	795
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	45	55	60
Totaal lasten		3.915	4.686	3.995
Baten				
7.1	Volksgezondheid	-8	-8	-9
7.2	Riolering	-1.113	-1.182	-1.185
7.3	Afval	-1.615	-1.585	-1.615
7.4	Milieubeheer	0	-151	-69
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-33	-28	-41
Totaal baten		-2.770	-2.954	-2.920
Saldo van baten en lasten		1.145	1.731	1.075
Reserves				
Onttrekkingen		-83	-480	-479
Stortingen		0	128	0
Gerealiseerd resultaat		1.063	1.379	597

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
Reserve afvalstoffenheffing	€ 32.146	€ 1.230
Reserve egalisatie rioolheffing	€ 83.425	€ 182.812
Reserve duurzaamheid in het buitengebied	€ 15.527	€ 0

Investeringsen:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Ondergrondse glasbakken	€ 45.500	€ 39.080	Ja

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Wet Publieke Gezondheid (Wpg)
- Beleidsplan transitie AWBZ deel 1 en 2.
- Wet op de Lijkbezorging
- Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan (VGRP) Landerd (2017)

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Wethouder Brands (incl. centrumplannen Zeeland en Schaijk)
Wethouder Vereijken (handhaving)

Waar gaat dit programma over?

Het programma omvat het ontwikkelen van ruimtelijk- en volkshuisvestingsbeleid, het maken van bestemmingsplannen, de realisatie van bouwlocaties en het handhaven van bestaand beleid.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Invulling locatie Kerkstraat-Oost	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Bestemmingsplan is in januari 2021 vastgesteld.
2. Invulling locatie Repelakker III Zeeland	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Vorbereiding getroffen met ontwikkelaars over vlekkenplan/ ontsluiting/ omgevingsplan.
3. Invulling locatie Voederheil II, fase 2 (in de volksmond ook wel Voederheil III genoemd)	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Vooruitlopend op de vaststelling van een omgevingsplan (in ontwikkeling) is een perceel verkocht en omgevingsvergunning verstrekt.
4. Invulling Akkerwinde III Schaijk	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Vorbereiding getroffen met ontwikkelaars over verkaveling, ontsluiting en bestemmingsplan ¹ .
5. Omgevingsvisie buitengebied vaststellen	☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	Uitgesteld in het kader van de implementatie van de Omgevingswet. Vaststelling voorzien voor 2 ^e helft 2022.
6. Opstarten opstelling omgevingsplan buitengebied	☐ Ja ☒ Nee ☐ Gedeeltelijk	Ook uitgesteld in kader implementatie Omgevingswet. Vaststelling wordt voorzien voor 2 ^e helft 2023.
7. Herziening beleid arbeidsmigranten	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Beleid is door de raad in oktober vastgesteld en na 1 jaar wordt dit geëvalueerd.

¹ De benaming van bestemmingplan of omgevingsplan heeft te maken met het tijdstip waarop het plan in procedure komt. Als dit nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet is blijft de aanduiding bestemmingsplan gelden.

8. Transitie veehouderij	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Via Kopgroep worden initiatieven opgepakt. Agrifood Capital initieert activiteiten voor innovatieve landbouw. Gemeente neemt actief deel in aanvragen warme sanering.
9. Implementatie Omgevingswet	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Programma implementatie omgevingswet opgestart en aanbesteding digitaal stelsel.
10. Uitvoeren van de woonvisie	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Woonvisie is bij nieuwbouwplannen uitgangspunt. In kader van duurzaamheidsmaatregelen kan hiervan worden afgeweken.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Gemiddelde WOZ-waarde	Duizend euro	CBS	2019	303 gemiddeld per woning x 1.000	2020	333 gemiddeld per woning x 1.000
2.	Nieuwe gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF	2019	14,3 nieuwe woningen	2020	8 nieuwe woningen
3.	Demografische druk	Percentage	CBS	2019	77,2% jonger dan 20 of ouder dan 65	2020	77,7% jonger dan 20 of ouder dan 65
4.	Gemeentelijke Woonlasten eenpersoonshuizen	Euro	COELO	2019	590 per eenpersoonshuizen	2020	605 per eenpersoonshuizen
5.	Gemeentelijke Woonlasten meerpersoonshuizen	Euro	COELO	2019	734 per meerpersoonshuizen	2020	757 per meerpersoonshuizen

Wat mag het kosten?

In tabel 8.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 8.2		Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taak veld</i>				
8.1	Ruimtelijke ordening	427	632	421
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.145	2.267	1.004
8.3	Wonen en bouwen	1.465	1.749	1.950
Totaal lasten		3.037	4.648	3.375
Baten				
8.1	Ruimtelijke ordening	-172	-188	-58
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-1.145	-2.387	-1.091
8.3	Wonen en bouwen	-785	-625	-1.069
Totaal baten		-2.102	-3.200	-2.218
Saldo van baten en lasten		935	1.448	1.157
Reserves				
	Onttrekkingen	-106	-505	-499
	Stortingen	2	155	35
Gerealiseerd resultaat		831	1.098	693

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
Reserve uitkering HNG	€ 44.163	€ 0
DKU LOG Graspeel t.b.v. LOG	€ 165.613	€ 156.400
Reserve Reconstructiefonds BIO/reconstructie	€ 0	€ 0
Reserve stimulering grondverkoop	€ 9.239	€ 6.009

Investerings:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Stimulering grondverkoop	€ 45.009	€ 38.999	Nee
Stimulering grondverkoop (inkomsten)	- € 45.009	- € 38.999	Nee
Kosten locatie De Scheenen Reek	€ 325.000	€ 0	Nee
Vorbereidingskosten GREX Voederheil III	€ 20.000	€ 31.770	Nee

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Bijlage beleidsnota's

- Reconstructieplan Peel en Maas (2012, bevat alleen nog integrale zonering)
- Structuurvisie BIO (2009)
- Volkshuisvesting (2010)
- Woonvisie 2015
- Nota grondbeleid (2012)
- Nota grondprijnsbeleid 2018 woningbouw (2017)
- Verordening starterslening Landerd 2017 (2017)
- Handhavingsbeleid fysieke leefomgeving Landerd 2015-2018
- Plan van aanpak handhaving recreatieterreinen 2012
- Beleidsnota Huisvesting Arbeidsmigranten 2020
- Integraal asbestprotocol Landerd 2013
- Plan van aanpak wild crossen 2015
- Toezichtstrategie Brandveiligheid 2016
- Preventie- en handhavingsplan Alcohol Landerd 2014
- Toezichtprotocol omgevingsvergunningen bouw gemeente Landerd 2012
- Handhavingsuitvoeringsprogramma 2018
- Verordening VTH 2016
- Beleidsnota Zorgvuldige veehouderij
- Notities Duurzame locaties veehouderij en Kwaliteitsverbetering (2013)
- Besluit integrale afweging woningbouw (2013)
- Woningmarkt- en woonwensenonderzoek (2013)
- Beleid in verband met de woningbouwopgave (intrekken harde capaciteit, 2013)
- Structuurvisie Landerd (2014)
- Monumentenverordening (2010)
- Subsidieverordening gemeentelijke monumenten (2010)
- Richtlijnen woningtoewijzing gemeente Landerd (2009)
- Algemene verkoopvoorwaarden van de gemeente Landerd voor de verkoop van bouw kavels voor woningen (2011)
- Geurgebiedsvisie, geurverordening (2014) en geurverordeningskaart (2014)
- Welstandsnota 2017
- Erfgoedverordening
- Hooibergenbeleid
- Mantelzorgbeleid
- Intrekingsbeleid
- Kruiemelgevallenbeleid
- Bouwverordening 2017
- Bouwbeleidsplan 2012
- Convenant duurzaam bouwen

- Nota archeologie 2012
- Kwaliteitsplan Peel 2013
- Antennebeleid van de gemeente Landerd 2010
- Beheersverordening buitengebied burgerwoningen
- Beleidsregels intrekken omgevingsvergunning voor de activiteit bouw
- Beleidsregels toepassing zelfstandige projectprocedure (19, lid 1 WRO)
- Brandbeveiligingsverordening 2013
- Flitsvergunning
- Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade gemeente Landerd 2008
- Verordening naamgeving en nummering (adressen) gemeente Landerd 2010
- Standplaatsenbeleid
- Horecabeleid
- Speelautomatenbeleid
- Marktverordening
- Nadere regels bij Marktverordening 2008
- Nadere regels voor het plaatsen van reclameborden / sandwichborden / driehoeksborden
- Verordening speelautomatenhallen
- Verordening winkeltijden

9. Bestuur en ondersteuning

Burgemeester Bakermans (bestuur en vormen Maashorstgemeente)

Wethouder Vereijken

Wethouder Brands (overige gebouwen en gronden
en vormen Maashorstgemeente)

Wethouder van Rinsum (burgerparticipatie)

Waar gaat dit programma over?

Het programma gaat over de interne en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie, de wijze waarop de gemeente omgaat met initiatieven van inwoners en over de ondersteuning van het bestuur. Tevens worden in dit programma ook de algemene dekkingsmiddelen weergegeven. Vanaf de begroting 2017 worden algemene dekkingsmiddelen niet meer in een apart programma opgenomen. De regelgeving van de BBV schrijft echter wel voor dat de algemene dekkingsmiddelen apart weergegeven moeten worden. Dit wordt als apart onderdeel (9.2) opgenomen in dit programma.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Bezuiniging op dienstverlening	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Gestopt met de Tafel van Landerd
2. Voorbereiden herindeling	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Activiteiten zijn volgens planning en binnen budget verlopen. Het wetgevingstraject is lokaal en provinciaal positief doorlopen en het wachten is op goedkeuring door het Rijk (2021). Voorbereiding herindeling, waaronder inrichting nieuwe organisatie, loopt in 2021 door.
3. Verhogen inkomsten	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	De OZB-opbrengst is gestegen met € 79.000 ten opzichte van 2019.
4. Uitbreiding formatie	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Verhoging van dienstverlening
5. Bezuiniging op ondersteuningsbudget gemeenteraad	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Bestuurlijke vernieuwing is getemporiseerd. Raad heeft bijgedragen aan bezuinigingsopdracht.
6. Betere toegankelijkheid van de stembureaus mogelijk maken.	☐ Ja ☐ Nee ☒ Gedeeltelijk	Daar waar mogelijk zijn stembureaus met praktische, laagdrempelige oplossingen toegankelijk gemaakt. In verband met uitbraak Coronavirus en de organisatie van de verkiezing voor de leden van de Tweede Kamer 2021 is uitgeweken naar andere stembureaus in de gemeente.

Beleidsindicatoren 2020

	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting 2020		Jaarrekening 2020	
				Jaar	Waarde	Jaar	Waarde
1.	Formatie, fte's organisatie geraamd	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2020	6,8 fte per 1.000 inwoners	2020	7,2 fte per 1.000 inwoners
2.	Formaties fte's organisatie werkelijk	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2019	6,2 fte per 1.000 inwoners	2020	6,3 fte per 1.000 inwoners
3.	Apparaatskosten organisatie	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2020	608	2020	683
4.	Externe inhuur	Kosten als percentage van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2020	2,24%	2020	28,06%
5.	Overhead	Percentage van totale lasten	Eigen begroting	2020	13,95%	2020	11,95%

Toelichting:

Ad. 3: Apparaatskosten zijn alle personele en materiele kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur.

Ad. 5: Dit is het percentage van de overhead t.o.v. de totale lasten van de begroting exclusief stortingen in reserves (zie ook toelichting in paragraaf D, bedrijfsvoering).

Wat mag het kosten?

In tabel 9.2 zijn de baten en lasten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Tabel 9.2		Bestuur en ondersteuning		
		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
		Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten		2020	2020	2020
<i>Taakveld</i>				
0.1	Bestuur	1.741	1.971	2.719
0.2	Burgerzaken	397	366	393
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	68	79	80
0.4	Overhead	5.233	6.390	5.384
0.5	Treasury	-116	-177	-10
0.61	OZB woningen	171	214	213
0.62	OZB niet-woningen	48	61	61
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0
0.64	Belastingen overig	1	2	2
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-14	-920	0
0.9	Vennootschapsbelasting (VPB)	10	142	-101
0.10	Mutaties reserves	104	326	105
0.11	Resultaat van de rekening van de baten en lasten	0	0	2.819
Totaal lasten		7.643	8.454	11.665
Af:	Lasten via algemene dekkingsmiddelen	-5.437	-6.038	-8.473
	Lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen	2.206	2.416	3.192
Baten				
0.1	Bestuur	-31	-31	-279
0.2	Burgerzaken	-165	-155	-165
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-16	-16	-779
0.4	Overhead	-51	-36	-62
0.5	Treasury	-63	-37	-37
0.61	OZB woningen	-1.929	-1.929	-1.928
0.62	OZB niet-woningen	-1.504	-1.466	-1.467
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0
0.64	Belastingen overig	-7	-3	-1
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-22.549	-23.919	-24.143
0.8	Overige baten en lasten	-41	-10	11
0.9	Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	-1.290	-3.787	-3.643
0.11	Resultaat van de rekening van de baten en lasten	0	0	0
Totaal baten		-27.646	-31.390	-32.493
Af:	Baten via algemene dekkingsmiddelen	-27.434	-31.188	-31.270
	Baten exclusief algemene dekkingsmiddelen	212-	202-	1.223-
Saldo van baten en lasten		1.994	2.215	1.969
Reserves				
	Onttrekkingen	-609	-1.271	-1.261
	Stortingen	0	0	0
Gerealiseerd resultaat		1.386	944	708

Financiële toelichting

Reserves:

Bij dit programma behorende reserves zijn:

Omschrijving	01-01-2020	31-12-2020
DKU verbouwing gemeentehuis 2012	€ 88.898	€ 79.235
DKU inrichting gemeentehuis 2012	€ 49.672	€ 43.463
Behoedzaamheidsreserve	€ 8.364.382	€ 5.691.770
Reserve bestemde budgetten	€ 10.173	€ 16.173

Investerings:

Bij dit programma behorende investeringen zijn:

Omschrijving	Krediet	Uitgaven/ Inkomsten t/m 31-12- 2020	Afgesloten Ja/Nee
Vorbereidingskosten GREX Kerkstraat Oost	€ 150.000	€ 62.812	Nee
Vervangen tractor John Deere	€ 75.000	€ 70.525	Ja
Aanschaf wagen toezichthouder 1	€ 21.194	€ 21.362	Ja
Aanschaf wagen toezichthouder 2	€ 21.193	€ 21.362	Ja
Opzetstrooier t.b.v. DAF	€ 45.000	€ 43.853	Ja
Opzetstrooier 1	€ 35.000	€ 33.115	Ja
Opzetstrooier 2	€ 35.000	€ 33.115	Ja
Laptops t.b.v. thuis werken	€ 140.000	€ 129.452	Ja

Financiële toelichting

Voor een nadere financiële toelichting verwijzen wij u naar de toelichting in de rekening.

Algemene dekkingsmiddelen

In dit onderdeel van de rekening wordt een overzicht gegeven van het saldo van de programma's, evenals het bedrag van de algemene dekkingsmiddelen.

De algemene dekkingsmiddelen kennen vooraf geen bepaald bestedingsdoel. Het betreft met name de OZB, de rente- en dividendinkomsten en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De andere inkomsten zijn direct toe te wijzen aan bepaalde programma's, zodat zij geraamd zijn onder de programmabaten.

Hieronder wordt een inzicht gegeven in het saldo van de programma's. Daarna wordt aandacht besteed aan de algemene dekkingsmiddelen, de post onvoorzien en vervolgens wordt de financiële positie toelicht.

Tabel 13.1	Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en financiële positie (bedragen in duizenden euro's)		
	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie voor bestemming
Programma	2020	2020	2020
Overzicht saldi			
1 Veiligheid	875	1.019	895
2 Verkeer en vervoer	1.739	1.766	1.649
3 Economie en toerisme	253	398	108
4 Onderwijs	818	871	817
5 Sport, cultuur, recreatie en natuur	2.924	3.490	3.261
6 Sociaal Domein	11.665	12.442	12.083
7 Volksgezondheid en milieu	1.145	1.731	1.075
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	935	1.448	1.157
9 Bestuur en ondersteuning	1.994	2.215	1.969
Negatief saldo / lasten	22.349	25.380	23.015
Bij: Stelpost afschrijving	-22	0	0
Bij: Stelpost rente	-1	0	0
Bij: Bestuurlijke boetes	0	0	-42
Bij: Oninbare posten	0	0	66
Bij: Diverse kosten	-18	-10	-13
Bij: Onvoorzien uitgaven	23	3	0
Af: Prijscompensatie	0	0	0
Af: Overhead	5.182	6.354	5.322
Af: Vennootschapsbelasting	10	142	-101
Af: Debiteurensaldo BSOB	0	0	0
Af: Diverse kosten	0	0	0
	5.174	6.488	5.233
Totaal lasten programma's	27.523	31.868	28.248

De tabel geeft voor alle jaren een negatief saldo. Dit saldo wordt gedekt uit de algemene dekkingsmiddelen. In tabel 13.2 wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen.

Tabel 13.2	Algemene dekkingsmiddelen		
	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
	Begroting	Begroting	Realisatie
	voor wijziging	na wijziging	
Algemene dekkings-	2020	2020	2020
middelen			
Onroerende zaakbelasting	-3.416	-3.372	-3.375
Forensenbelasting	-32	-32	-30
Toeristenbelasting	-359	-236	-236
Precariobelasting	-7	-3	-1
Uitkering gemeentefonds	-18.717	-19.643	-19.867
Integratie uitkering sociaal domein	-3.832	-4.276	-4.276
Beleggingen	-63	-37	-37
Rente baten	0	0	0
Baten heffing WOZ/belastingen	-16	-23	-20
Algemene baten en lasten	0	0	0
Totaal baten	-26.442	-27.623	-27.842
Af: Kwijtschelding belastingen	38	38	48
Af: Kosten heffing WOZ/belastingen	220	277	276
Af: Kosten beleggingen	0	0	0
Af: Rente lasten	-116	-177	-10
Af: Kosten algemene uitkering	0	0	0
Totaal lasten	142	138	314
Totaal netto opbrengsten	-26.300	-27.485	-27.528

Uit tabel 13.1 blijken de lasten van de programma's. Deze kosten worden gedekt door de algemene dekkingsmiddelen (zie tabel 13.2). Het saldo van deze twee tabellen (overschot/tekort) wordt in tabel 13.3 cijfermatig weergegeven.

Tabel 13.3	Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en financiële positie		
	<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>		
	Begroting voor wijziging	Begroting na wijziging	Realisatie
Omschrijving	2020	2020	2020
Totaal programma's	27.523	31.868	28.248
Totaal dekkingsmiddelen	-26.300	-27.485	-27.528
Saldo van baten en lasten	1.223	4.384	720
	<i>nadelig</i>	<i>nadelig</i>	<i>nadelig</i>
Toevoegingen/onttrekkingen reserves:			
Programma 1	-111	-148	-148
Programma 2	-47	-150	-95
Programma 3	0	-105	-105
Programma 4	-186	-187	-187
Programma 5	-47	-472	-374
Programma 6	0	-426	-426
Programma 7	-83	-352	-479
Programma 8	-104	-350	-464
Programma 9	-609	-1.271	-1.261
	-1.187	-3.461	-3.538
Gerealiseerd resultaat	37	922	-2.818
	<i>nadelig</i>	<i>nadelig</i>	<i>voordelig</i>

Bijlage beleidsnota's

- Visiedocument Landerd in Beweging 2017
- Sterkte-/zwakteanalyse 2013
- Resultaten behoeftenonderzoek Toekomst van Landerd (2015)
- Coalitieakkoord Krachtige kernen in de Maashorst (2018)
- Organisatie verordening (2012)
- Financiële verordening (2018) en besluit Regeling Budgethouders (2012)
- Informatiebeleidsplan (2014-2018)
- Notitie waardering en afschrijving vaste activa (2017)
- Treasurystatuut (2015)
- Nota Lokale heffingen (2016)
- Notitie Weerstandsvermogen en risicobeheersing (2015)
- Notitie reserves en voorzieningen (2018)
- Archiefverordening (2018)
- Notitie kostendekkendheid leges (2018)

Deel 2: De paragrafen

A. Weerstandvermogen en risicobeheersing

Wethouder Vereijken

Wat is weerstandvermogen?

Een risico is een kans op een nadelige gebeurtenis die geld kost. Om risico's op te kunnen vangen heeft de gemeente geld nodig. Het weerstandvermogen is een getal dat aangeeft of de gemeente hiervoor genoeg geld beschikbaar heeft.

De gemeente Landerd wil op een gestructureerde wijze risico's beheersen. De wijze waarop dat gebeurt, is vastgelegd in de notitie Weerstandvermogen en risicobeheersing (2019). De raad schept het kader voor het risicomanagement. En ook de uitgangspunten die gebruikt worden voor de bepaling van de weerstandscapaciteit.

Voor de berekening van het weerstandvermogen zijn twee kengetallen nodig:

1. De beschikbare weerstandscapaciteit

Dit is het geld dat beschikbaar is om deze onverwachte kosten op te vangen.

	Rekening 2019	Begroting 2020	rekening 2020	Begroting 2021 (aangepast)
weerstandscapaciteit exploitatie				
Onbenutte belastingcapaciteit				
- OZB	1.331	1.451	1.470	1.330
- leges en andere heffingen	1.573	809	1.674	789
Totaal onbenutte belastingcapaciteit	2.904	2.260	3.144	2.119
Structureel saldo rekening / begroting	-345	866	1.650	204
Weerstandvermogen exploitatie	2.559	3.126	4.794	2.323
Weerstandscapaciteit vermogen				
Behoedzaamheidsreserves	8.470	8.481	5.790	7.437
Stille reserves gemeentelijke bezittingen	274	274	225	225
Saldo rekening / begroting	-478	-489	-1.168	-2.815
Weerstandscapaciteit vermogen	8.266	8.266	4.847	4.847
Totale weerstandscapaciteit	10.825	11.392	9.641	7.170
Waarvan structureel	2.559	3.126	4.794	2.323
Waarvan incidenteel	8.266	8.266	4.847	4.847

2. De benodigde weerstandscapaciteit

We hebben alle actuele risico's geïnventariseerd. Van de totale lijst met risico's is er een kansberekening gemaakt van de mogelijke financiële gevolgen die deze risico's hebben. Uit deze berekening blijkt dat het totale risico € 4.014.769 groot is. Rekening houdende met een gewenste ratio van 1,4 is de benodigde weerstandscapaciteit € 5.620.677. Deze is echter € 7.170.338.

Risico coronacrisis

- 1) Inleiding
- 2) Algemeen
- 3) Korte termijneffecten op de gemeente
- 4) Verwachte lange termijneffecten op de gemeente
- 5) Genomen en te nemen maatregelen en activiteiten
- 6) Totaal van de financiële effecten

7) Totaal van de risico's

Ad 1) Inleiding

Conform de verslaggevingsrichtlijnen zijn er 7 verplichte paragrafen voorgeschreven te weten: weerstandsvermogen en risicobeheersing, kapitaalgoederen, lokale heffingen, grondbeleid, bedrijfsvoering, financiering en verbonden partijen. Deze paragrafen bevatten onderwerpen die een of meerdere programma's/taakvelden raken.

COVID-19 is ook zo'n onderwerp. Daarom is er in deze paragraaf een apart hoofdstuk COVID-19 opgenomen. Op deze manier wordt er in één paragraaf overzichtelijk en integraal toegelicht welke gevolgen COVID-19 op onze gemeente heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft uitgevoerd.

In deze paragraaf wordt ook toegelicht welke kosten, gemiste opbrengsten en risico's van COVID-19 zijn geweest.

Ad 2) Algemeen

Het jaar 2020 stond in het teken van de corona pandemie. Dit heeft zijn weerslag gehad op alle onderdelen van het dagelijks leven zoals bijvoorbeeld werk, inkomen, sport, school en cultuur. De gemeente heeft van het Rijk compensatie ontvangen om de negatieve effecten op de samenleving te beperken. Deze gelden waren voor een groot gedeelte geoormd bijvoorbeeld de Tijdelijke Overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (ToZo). Een deel was ook vrij besteedbaar, dat wil zeggen dat de gemeente zelf mocht kiezen waar we het geld voor wilden inzetten. Daarnaast heeft de gemeente Landerd ook eigen middelen ingezet om negatieve effecten van de corona pandemie te beperken.

Ad 3) Korte termijneffecten op de gemeente

Vanaf het moment in 2020 dat de coronapandemie zich openbaarde waren er direct gevolgen voor de eigen organisatie, de inwoners, de bedrijven en de gehele economie.

In hoofdlijnen waren dit:

1. Zoveel als mogelijk thuis werken door o.a. ook het eigen personeel en het zodanig inrichten van het gemeentehuis dat er veilig gewerkt kan worden;
2. Het voorbereiden en treffen van maatregelen om de nadelige effecten voor de inwoners en bedrijven zoveel als mogelijk te beperken;
3. Onderzoeken in hoeverre de coronacrisis gevolgen had of zou kunnen hebben voor onze uitgaven, de inkomsten, de rechtmatigheid van uitgaven etc.;
4. Het uitvoeren van rijksregelingen ter financiële ondersteuning van bedrijven en ondernemers (o.a. ToZo);
5. Extra aandacht voor handhaving van de coronamaatregelen door de Boa's;
6. Het maken van afspraken met externe partijen (leveranciers) en gemeenschappelijke regelingen;
7. Het stilvallen van de bedrijfsmatige activiteiten door ondernemers door coronamaatregelen vanuit het rijk;
8. Het stilvallen van maatschappelijke activiteiten o.a. via verenigingen en scholen als gevolg van coronamaatregelen van het rijk;
9. Het stilvallen van de culturele sector als gevolg van coronamaatregelen van het rijk.

Ad 4) Verwachte lange termijneffecten op de gemeente

In 2020, en zeker na de zomer van 2020, begon het idee te leven dat het grootste deel van de crisis voorbij was. De tweede golf werd wel voorzien maar in hoeverre deze nog effect zou hebben op de samenleving was onduidelijk.

Ook een derde golf is onvermijdelijk gebleken. Op het moment van schrijven van deze paragraaf (eind maart 2021) is duidelijk dat de besmettingsaantallen verder oplopen.

De maatregelen die getroffen zijn door het rijk zullen effect hebben op de toekomstige (economische) ontwikkelingen binnen onze gemeente. Daarbij kan gedacht worden aan

1. Kunnen plaatselijke bedrijven het hoofd boven water houden na de coronacrisis?
2. Ontstaat er extra werkloosheid in de gemeente en wat zijn de financiële en maatschappelijke maar ook persoonlijke gevolgen.
3. Komt er leegstand van gebouwen waarin nu bedrijven zijn gevestigd?

4. Zijn de in de begroting geraamde inkomsten nog reëel. Hierbij kan gedacht worden aan leges, belastinginkomsten (OZB) toeristenbelasting etc.
5. Worden alle aan derden verstuurd facturen betaald door hen?
6. Door het rijk is fors steun verleend aan bedrijven, medeoverheden en zorgorganisaties. Komt er een moment dat deze vele miljarden bezuinigd gaan worden om de financiën van het rijk weer op orde te brengen? Dat kan gevolgen hebben voor onze algemene uitkering uit het gemeentefonds (trap af).
7. Thuiswerken zal deels ingeburgerd blijven. Dat heeft effect op huisvesting van ons eigen personeel. ICT-inrichting voor onze organisatie en onze werkprocessen.

Ad 5) Genomen en te nemen maatregelen en activiteiten

Vanaf maart 2020 hebben wij diverse maatregelen en besluiten genomen die gericht waren op het beperken van de gevolgen van de coronacrisis.

Deze waren o.a.:

1. Het instellen van een crisisteam Corona welke de gevolgen, maatregelen etc. gemeente breed coördineert.
2. Periodieke updates van gevolgen coronacrisis, te nemen maatregelen, rijksmaatregelen etc. vanuit de gehele organisatie aanbieden aan het crisisteam Corona.
3. Voorstellen die daaruit volgen aan het college voorleggen.
4. Het faciliteren van thuiswerkplekken voor ons eigen personeel.
5. Het versneld invoeren van digitale ondertekening van stukken.
6. Het reguleren en beperken van bezoek aan het gemeentehuis door inwoners en andere externen
7. Het tijdelijk niet versturen van facturen aan bedrijven
8. Het in samenspraak met BSOB verlenen van uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen
9. Het ruimhartig verlenen van uitstel van betaling aan bedrijven, inwoners en verenigingen voor al verzonden facturen en het verlengen van deze maatregelen als dat nodig was
10. Het maken van prestatieafspraken met leveranciers, verenigingen etc. en gerelateerd daaraan over het al dan niet doorbetalen van bedragen en subsidies ter ondersteuning van deze bedrijven en verenigingen
11. Extra inzet wijkverpleegkundigen
12. Uitbreiding toezicht Boa's
13. Het (tijdelijk) sluiten van gemeentelijke gebouwen als gevolg van rijksmaatregelen
14. Het door de gemeenteraad beschikbaar laten stellen van budgetten om de gevolgen van de coronacrisis te kunnen dekken.
15. Tijdens de crisis voortdurend blijven communiceren met onze inwoners, bedrijven en verenigingen via onze website, facebook etc.
16. Het niet in rekening brengen van bedragen die gebaseerd waren op contracten als de dienst niet werd afgenomen (bijvoorbeeld huur sporthallen).
17. Door raad en college besluiten laten nemen die de rechtmatigheid van uitgaven in verband met deze coronacrisis ondersteunen (bijvoorbeeld subsidies).
18. Afspraken maken met de accountant over de gevolgen voor de jaarrekening 2020, de rechtmatigheid etc.
19. Het periodiek informeren van de gemeenteraad over de coronacrisis, de gevolgen, de genomen collegebesluiten en de rijksmaatregelen.

Ad) 6 Totaal van de financiële effecten

In 2020 en 2021 wordt actief aan de gemeenteraad gerapporteerd over de ontwikkelingen rond corona en de financiële gevolgen voor de gemeente Landerd.

Begin januari 2021 is aan de gemeenteraad het financiële gevolg van 2020 gepresenteerd.

Daaruit blijkt het volgende:

1. Er zijn extra kosten gemaakt voor de organisatie ad € 236.376 (hiervoor is door de gemeenteraad in 2020 een bedrag van € 250.000 beschikbaar gesteld.
2. Er zijn extra uren gemaakt door eigen personeel voor een bedrag van € 80.000. Hiervoor is door de gemeenteraad in 2020 een bedrag van € 175.000 beschikbaar gesteld. Het

resterende bedrag van € 95.000 wordt via de bestemming van het rekeningsaldo overgeheveld naar 2021.

3. Er heeft een besparing plaatsgevonden van € 55.700 omdat er minder dienstreizen zijn gemaakt, minder cursussen zijn gevolgd etc.
4. Er heeft inkomstenderving plaatsgevonden van leges evenementen, marktgelden, toeristenbelasting, kwijtschelding huur binnen- en buitensport etc. ad € 135.600.
5. Voor de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is, inclusief uitvoeringskosten, een bedrag van € 1.156.000 uitgegeven. Deze gemaakte kosten worden door het rijk vergoed en zijn inmiddels ook ontvangen via voorschotten.
6. Het rijk heeft (buiten ToZo) een aantal compensatiepakketten beschikbaar gesteld voor onze kosten en inkomstenderving. Voor 2020 is dit voor ons € 419.000 en voor 2021 € 216.000. In 2020 zijn met deze compensatie al onze extra lasten of minder inkomsten gedekt.
7. Door het rijk is nog aanvullende compensatie aangekondigd waarvan het bedrag voor Landerd nog niet bekend is. Dat is bijvoorbeeld voor compensatie extra afval, perspectief Jeugd en Jongeren, compensatie toezicht en handhaving, compensatie inkomstenderving etc.

De conclusie is gerechtvaardigd dat de door ons gemaakte kosten of minder ontvangen inkomsten in 2020 zijn gecompenseerd door het rijk.

Ad) 7. Totaal van de risico's

In het voorafgaande is vooral ingegaan op 2020. Voor 2021 is het risico nog steeds actueel. Conform de gemeente brede systematiek van de gemeente Landerd is er voor 2021 een nieuwe inschatting gemaakt van de risico's met betrekking tot corona. Dit resulteert in een risico van € 680.000.

Wij zijn ons ervan bewust dat dit een grove inschatting is. Het verloop van de pandemie en de gevolgen daarvan zijn uiterst onzeker. Met het opnemen van het risico willen we als gemeente laten zien dat we ons bewust zijn van het risico en dat we bezig zijn om maatregelen te treffen om het risico zo goed mogelijk te beheersen.

Bij de bepaling van het risico 2021 is o.a. gekeken naar de volgende onderdelen:

- Inbaarheid gemeentelijke belastingen
- Toeristenbelasting
- Algemene uitkering
- Openstaande debiteuren
- Opbrengsten 2021 (verhuur sportaccommodaties, sportvelden, dorpshuizen etc.)
- Opbrengsten leges
- Sociaal Domein
- Verkoop gronden
- Gewaarborgde geldleningen
- Bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen
- Subsidies aan verenigingen en instellingen
- Kosten van de gemeentelijke organisatie

Tabel met de risico's, de beheersmaatregelen en de financiële effecten

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
Algemene uitkering gemeentefonds	<i>Fluctuaties/aantallen</i> De gemeentelijke inkomsten bestaan voor een groot gedeelte uit de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Door maatregelen van het Rijk (bezuinigingen), herverdeeleffecten, aanpassing verdeelmaatstaven etc. lopen we het risico dat de uitkering lager wordt dan geraamd. Omdat het Sociaal Domein vanaf 2019 grotendeels aan de uitkering is toegevoegd op basis van verdeelmaatstaven, stijgt het risico (en daalt bij Sociaal Domein).	De gevolgen van de circulaire worden steeds zo snel mogelijk in beeld gebracht. Ook wordt geanticipeerd op verwachte dalingen of stijgingen als daarvoor sterke aanwijzingen zijn.	€ 0	€ 6.604.560	Klasse 1, 10%	€ 660.451
Herijking Algemene uitkering gemeentefonds	Het rijk wil de algemene uitkering per 1 januari 2023 herverdelen. Op basis van de gegevens begin februari 2021 wordt dit nadelig voor de gemeente Landerd. Hoewel dit risico niet geldt voor 2021 en 2022 melden we dit wel in deze risicoparagraaf omdat het een fors effect op de meerjarenbegroting kan hebben. Het risico vanaf 2023 is gekwantificeerd op € 514.000	De gevolgen van de circulaire worden steeds zo snel mogelijk in beeld gebracht. Ook wordt geanticipeerd op verwachte dalingen of stijgingen als daarvoor sterke aanwijzingen zijn. Wij wenden alle mogelijke middelen aan om het Rijk te bewegen deze herverdeling niet op deze wijze door te voeren.	n.v.t.	n.v.t., pas vanaf 2023	Klasse 5, 90%	€ 0

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
Gemeenschappelijke regelingen	De gemeente Landerd heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze partijen voeren beleid uit voor/namens de gemeente. Naast de beleidsmatige verantwoordelijkheid hebben we als gemeente Landerd ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van deze partijen.	We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Die worden jaarlijks aan ons voorgelegd en wij kunnen als deelnemer daarover meepraten c.q. reageren op voorstellen. Een aantal regelingen heeft zelf vermogen voor risico's afgezonderd. Voor die regelingen nemen we geen risico op.	€ 224.452	€ 1.009.219	Klasse 1, 10%	€ 100.922
Gewaarborgde geldleningen	Onze gemeente heeft zich in het verleden garant gesteld voor een aantal geldleningen. De meeste garantstellingen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Bij problemen wordt dit fonds als eerste aangesproken. Onze gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft de zogenaamde achtervang. Hierbij is het risico aanzienlijk gereduceerd. Op dit moment bedraagt het saldo van de gegarandeerde leningen ca. € 40 miljoen. Hiervan is het overgrote deel	We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Bij lokale verenigingen wordt eventueel in gesprek gegaan als er betalingsproblemen blijken uit hun jaarstukken.	€ 0	€ 137.000	Klasse 1, 10%	€ 13.700

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	overgegaan naar het waarborgfonds. Daarnaast is er een garantie afgegeven voor een sportvereniging voor een lening van € 350.000 waarvan wij voor 50% garant staan voor het restant van dat deel van de lening (€ 137.000).					
Ombuigingen	Het realiseren van ingeboekte bezuinigingen is een risico tot het moment waarop ze zijn gerealiseerd. Aannames kunnen anders uitpakken dan verwacht. Dat kan betekenen dat opgenomen bezuinigingen afgeboekt moeten worden t.l.v. het begrotingssaldo in de begroting 2020 en volgende jaren. Het risico wordt gelopen over ombuigingen die vanaf 2020 in de begroting zijn verwerkt. Dit zijn meestal verlagingen van ramingen of dekking van nieuwe uitgaven uit al bestaande budgetten.	Er worden alleen concrete bezuinigingsvoorstellen opgenomen. Op voorhand moet duidelijk zijn binnen welk taakgebied de bezuiniging ingevuld moet worden. Het voorstel wordt zo concreet mogelijk benoemd. Algemene bezuinigingsopdrachten worden zoveel als mogelijk vermeden. Uitgangspunt is en blijft dat opgenomen bezuinigingsbedragen ook daadwerkelijk ingevuld worden. Afboeken vindt alleen in het uiterste geval plaats.	€ 0	€ 19.776	Klasse 1, 10%	€ 1.978
Voorziening voor wethouderspensioenen	De berekening van de voorziening wethouderspensioenen is o.a. afhankelijk van de rente waarmee gerekend wordt. Als de rente daalt, moet er bijgestort worden om het benodigde bedrag te bereiken.	Het bedrag dat jaarlijks wordt bijgestort proberen zo nauwkeurig mogelijk te bepalen zodat er incidenteel zo weinig mogelijk onverwacht bijgestort moet worden. Vanaf de begroting 2019 is de structurele storting in de voorziening verhoogd. Omdat de	€ 400.516	€ 263.711	Klasse 1, 10%	€ 26.371

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
		rente nu al heel laag is, zal het risico op verdere rentedaling beperkter zijn dan in voorgaande jaren.				
Planschade	Het wijzigen van bestemmingsplannen of het verlenen van een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) brengt het risico met zich dat de gemeente een planschadevergoeding uit moet keren aan belanghebbenden die als gevolg van dat besluit schade lijden. Naast de verschuldigde planschadevergoeding draagt de gemeente ook de kosten voor het inschakelen van een deskundig adviesbureau.	Het risico voor planschade en advieskosten voor externe adviseurs wordt in het geval van particuliere ontwikkelingen al bij de initiatiefnemer neergelegd. Hiermee komt planschade die het gevolg is van een particulier plan niet voor rekening van de gemeente. Voor het overige zullen we het risico op planschade moeten accepteren.	€ 1.255	€ 20.000	Klasse 3, 70%	€ 14.000
Rente	In onze financieringsrente 2020 houden wij rekening met een rentepercentage van 0,5% (meerjarig). Dit percentage is gebaseerd op de nu geldende percentages voor langlopende leningen (Bron BNG). Op basis van onze geplande investeringen moeten wij de komende jaren meer leningen afsluiten. Indien de rente gaat stijgen, betekent dit dat mogelijk niet voor 0,5%	Wij volgen de renteontwikkelingen en passen het rentepercentage aan als we verwachten dat de rente gaat stijgen.	€ 0	€ 87.517	Klasse 2, 30%	€ 26.255

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	geleend kan worden.					
Verzekering bestuurders	Op het gebied van eventuele arbeidsongeschiktheid van de leden van het college van burgemeester en wethouders, evenals de voormalige bestuurders met een APPA-uitkering heeft de gemeente Landerd geen verzekering afgesloten. Bij blijvende arbeidsongeschiktheid is de gemeente verplicht om direct een voorziening op te nemen ter grootte van de verplichtingen tot aan de pensioengerechtigde leeftijd.	Het is mogelijk om een verzekering af te sluiten. De keuze is gemaakt om dat niet te doen.	€ 0	€ 470.549	Klasse 1, 10%	€ 47.055
Wet Dwangsom	In het kader van de Wet Dwangsom kunnen wij gehouden zijn aan het betalen van een vergoeding als niet tijdig beschikkingen worden genomen.	In processen opnemen en bewaken dat beschikkingen binnen de daarvoor gestelde termijnen worden genomen.	€ 392	€ 1.000	Klasse 4, 70%	€ 700
Jeugdhulp	<ul style="list-style-type: none"> De wijziging van het woonplaatsbeginsel gaat niet per 2021 maar per 2022 in. Zorgvraag blijft stijgen Toenemende juridisering in de jeugdhulp. Toename van het meer- en maatwerk Verschuiving van zwaardere jeugdzorg naar 	Acties naar aanleiding van regionale bijeenkomsten en centrumgemeente.	€ 47.839	€ 5.569.575	Klasse 2, 10%	€ 556.958

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	<p>lichte jeugdzorg nog niet optimaal (transformatie).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wachlijsten bij jeugdhulpaanbieders. • Beperkte invloed directe doorverwijzing o.a. huisartsen naar Landelijk Transitiearrangement (LTA). • Voogdijkinderen die verblijven bij Stichting Maashorst te Reek • Het niet halen van het inverteerend effect van de transformatieopgaven. 					
Re-integratie Participatiewet	<p>In 2020 is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van dekking uit de AGR-gelden bij IBN. De verwachting is dat we op 1 januari 2021 nog net zwarte cijfers schrijven. Ingezette re-integratietrajecten verlopen (bijna) allen via IBN. Het Landerds aandeel in de AGR is echter niet onuitputtelijk. Zonder de AGR-gelden is het bedrag in de begroting 2021, ad € 228.000 mogelijk onvoldoende voor alle re-integratie-trajecten. Dit hangt af van het aantal aanvragen/trajecten dit jaar. Vanaf 2021 moet ook ingezet worden op de ondernemers</p>	<p>In geval van budgettekort, zoveel mogelijk inzet van Algemene Gemeentelijke Reserve die beschikbaar is bij IBN. Dit is een voortzetting van de werkwijze in 2020. Rekening houdend met de AGR-gelden die eind 2020 uitgeput zijn, dient vanaf 2021 rekening te worden gehouden met structureel tekort op het re-integratiebudget.</p>	€ 0	€ 228.000	Klasse 1, 10%	€ 22.800

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	die vanwege Covid in de problemen zijn gekomen.					
Wmo Maatwerkvoorzieningen (incl. Beschermd Wonen)	Onvoldoende middelen -> open einde regeling. Er wordt in 2021 gekeken naar de inrichting rondom Huishoudelijke Verzorging in het kader van harmonisatie. Op dit moment nog steeds een stijgende lijn in aanvragen HV en begeleiding en deels woonvoorzieningen. Reden: o.a. abonnementstarief en vergrijzing.	Uitvoeringsbeleid is zoveel als mogelijk afgestemd op het beschikbare budget.	€ 202.214	€ 2.527.442	Klasse 1, 10%	€ 252.744
WSW	Onvoldoende rijksbudget om bestaande WSW verplichtingen na te komen.	Opdracht aan de Gemeenschappelijke Regeling (WSW Brabant Noordoost) om de taken binnen het budget uit te voeren. Dit wordt regelmatig met de uitvoeringsorganisatie besproken.	€ 0	€ 1.848.063	Klasse 1, 10%	€ 184.806
Monumenten / Archeologie	Op basis van de huidige regelgeving wordt bij nieuwe bestemmingsplannen onderzoek gedaan naar het mogelijke archeologische belang. In beginsel komen de kosten daarvan voor rekening van de veroorzaker, volgens daarvoor door de gemeente vast te stellen regels. Bij de door ons zelf te ontwikkelen plannen zijn de kosten voor ons.	Het goed en tijdig stellen van regels voor kosten van archeologisch onderzoek bij ontwikkelen van plannen door derden. Voor onze eigen plannen worden de kosten meegenomen in de kredieten die we daarvoor opnemen. Ten aanzien van de subsidie aan monumenten hebben wij de aanvragen niet in de hand maar wel de subsidievoorwaarden via	€ 0	€ 34.100	Klasse 1, 10%	€ 3.410

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	Voor monumenten is in de begroting een bedrag van € 9.100 opgenomen. In de Subsidieverordening Instandhouding Monumenten Landerd 2010 is echter geen subsidieplafond opgenomen. Indien in 2021 veel subsidie wordt aangevraagd en verleend, dan kan dit bedrag worden overschreden.	de verordening.				
Bijdrage ODBN	In 2013 is de omgevingsdienst Brabant Noord opgericht. Er is een verbeteringslag gemaakt de afgelopen jaren en dit zet zich nu nog voort.	Het kritisch volgen en beïnvloeden van de ODBN. Dit doen we bij de stukken van P&C-cyclus en daarnaast bij inhoudelijke overleggen. Tot slot hebben we een stem in het AB.	€ 0	€ 667.500	Klasse 1, 10%	€ 66.750
Niet gedekte claims aansprakelijkheidsverzekering/risico gevolgschade a.g.v. het niet nakomen van contractuele verplichtingen * zie aanvullende toelichting onder deze tabel	De polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering sluiten een aantal zaken uit. Te weten claims ten gevolge van: <ul style="list-style-type: none"> • Toezeggingen en gewekte verwachtingen • Opgeleverde grond • Termijnoverschrijding • Aanbestedingen • Overeenkomsten • Niet tijdig melden • Nadeelcompensatie • Oneerlijke concurrentie • Asbest • Wet Markt en Overheid 	Het afwegen van verzekeringen t.o.v. het financieel risico en het treffen van maatregelen die schade voorkomen. Dat kunnen fysieke maatregelen zijn in het openbaar gebied maar ook processen voor besluitvorming.	€ 3.986	€ 500.000	Klasse 1, 10%	€ 50.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	<ul style="list-style-type: none"> Schade aan zaken van derden in verhuurde ruimten en bewust gedogen. <p>Hierdoor loopt de gemeente een risico. Daarnaast bestaat het risico dat de gemeente financieel wordt aangesproken op nakoming van de overeenkomst vanwege aansprakelijkheid of misinterpretatie van de afspraken. Ook zitten er soms maximale bedragen aan de dekking (plafonds).</p>					
Sport en Spel Reek	Krediet en exploitatiebijdragen niet toereikend voor realisatie plan	Alle (deelplannen) beoordelen en de financiële gevolgen in beeld brengen en bewaken. Een groot deel van het risico (inschrijving/gunning) is minder beïnvloedbaar.	€ 0	€ 228.000	Klasse 3, 30%	€ 68.400
		TOTAAL VAN DE STRUCTURELE RISICO'S	€ 880.654,00			€ 2.097.300,00
Projecten Meer Maashorst	In het programma "Meer Maashorst" is er totaal voor de gemeente Landerd € 2.126.460 subsidie toegezegd. De gemeentelijke projecten zijn in 2018 afgerond. In 2019 heeft de eindafrekening plaatsgevonden en is de	De voortgang van het proces wordt met vaste regelmaat geagendeerd zowel op ambtelijk niveau als in het Maashorst Bestuur. Door middel van monitoring kan er zo nodig bijgestuurd worden wanneer de via het plan van aanpak	€ 0	€ 300.000	Klasse 1, 10%	€ 30.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
	subsidie definitief toegekend. Hieraan zijn nog enkele verplichtingen verbonden. Er geldt een instandhoudingstermijn van de met subsidie gerealiseerde projecten van 5 jaar. Hier is in de onderhoudsbudgetten rekening mee gehouden. Voor de natuurpoort zijn binnen 'Meer Maashorst' de randvoorwaarden gecreëerd die de ontwikkeling van een natuurpoort aan de Palmstraat mogelijk maken. Hiervoor geldt als resultaatsverplichting een termijn van maximaal 5 jaar tot realisatie. Hiervoor dient een ondernemer gevonden te worden die wil investeren en exploiteren. Indien de realisatie niet tot stand komt is een aanpassing van de vastgestelde boekwaarde op de gronden mogelijk noodzakelijk.	vastgestelde planning niet gehaald dreigt te worden. In de planning staan concrete oplevermomenten vastgesteld.				
GREX, exclusief LOG Graspeel	De grondexploitatie is een bedrijfsmatige tak van de gemeente-exploitatie die sterk afhankelijk is van de economische situatie. Na aftrek van de gevormde voorzieningen resteert per 1-1-	De maatregelen bestaan uit twee verschillende soorten. Enerzijds administratief, vooral de beoordeling van de uitgaven en inkomsten. Anderzijds worden er maatregelen genomen om de	€ 95.535	€ 3.212.412	Zie kolom beheersmaatregelen	€ 1.149.496

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd														
	<p>2021 een boekwaarde van € 3,2 miljoen.</p> <p>De risico's binnen de GREX zijn o.a. de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De afzet van bouwpercelen vertraagd • Procedures • Onzekerheden in contracten met ontwikkelaars of garantiebepalingen in deze contracten en daarmee gepaard gaan van extra juridische kosten • Onderzoekskosten flora en fauna en archeologie. • Onverwachte inflatiestijging • Verkooprijzen per m2 niet haalbaar • De kosten voor bouw- en woonrijpmaken • Bodemverontreiniging • Planschadeprijzen • Hogere plankosten bij langere doorlooptijd van complexen • Interne kosten hoger bij langere doorlooptijd van complexen • Afwaarderingen • Stuk lopen van onderhandelingen 	<p>verkoop van percelen te bevorderen. Voor Reek Zuid zijn/worden de bouwmogelijkheden verruimd t.o.v. het nu geldende bestemmingsplan. Inmiddels zijn de verkopen op gang gekomen. De percentages voor de verschillende complexen zijn:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Complex</th> <th>Herziening 1-1-20</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Achter-Oventje</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>Akkerwinde</td> <td>0%</td> </tr> <tr> <td>Repelakker</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Reek Zuid</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>Kerkpad III</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>Voederheil</td> <td>10%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Risico's zijn alleen opgenomen voor complexen met een positieve (=uitgaven) boekwaarde per 1-1-2021.</p>	Complex	Herziening 1-1-20	Achter-Oventje	50%	Akkerwinde	0%	Repelakker	10%	Reek Zuid	30%	Kerkpad III	10%	Voederheil	10%				
Complex	Herziening 1-1-20																			
Achter-Oventje	50%																			
Akkerwinde	0%																			
Repelakker	10%																			
Reek Zuid	30%																			
Kerkpad III	10%																			
Voederheil	10%																			

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Risicobedrag jaarrekening 2020 gerealiseerd	Risicobedrag begroting 2021 geactualiseerd	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2021 geactualiseerd
LOG Graspeel	Op basis van de vastgesteld GREX 1-1-2021 is de boekwaarde per 2021 hoger dan de gevormde voorziening voor het verlies. Er worden weinig tot geen kosten meer gemaakt. Het risico beperkt zicht tot het tijdstip van verkoop van gronden en het ontvangen van bijdragen van derden.	Verkoop van de gronden tegen minimaal de geraamde opbrengsten.	€ 6.491	€ 579.726	Klasse 1, 10%	€ 57.973
Coronacrisis 2021	Zie aparte toelichting in deze paragraaf A.	Zie aparte toelichting in deze paragraaf A	€ 0	n.v.t.	Diverse klassen voor de verschillende risico's	€ 680.000
		TOTAAL VAN DE INCIDENTELE RISICO'S	€ 102.026,00			€ 1.917.469,00

***Aanvullende toelichting risico aansprakelijkheid**

De gemeente Landerd aansprakelijk gesteld door Pébé Landbouwbeheer B.V. (verder te noemen: Pébé) voor de schade die Pébé stelt te hebben geleden als gevolg van (kort gezegd) de weigering van een bouwvergunning eerste fase voor het bouwen van een ligboxenstal voor 900 stuks melkvee. De claim is daarna onderbouwd door een schaderapportage.

Pébé begroot de schade op € 9,5 miljoen (plus enkele p.m.-posten). Het betreft een aansprakelijkheid voor onrechtmatig overheidshandelen.

Wij zijn voor dergelijke aansprakelijkstellingen verzekerd voor een bedrag van € 1,25 miljoen.

Op dit moment is het nog veel te prematuur om uitspraken te doen over de hoogte van enige schade. Een fors aantal elementen van de schadeclaim zijn in de ogen van de gemeente discutabel.

Ook is er nog geen sprake van een rechterlijke uitspraak over de aansprakelijkheid van de gemeente.

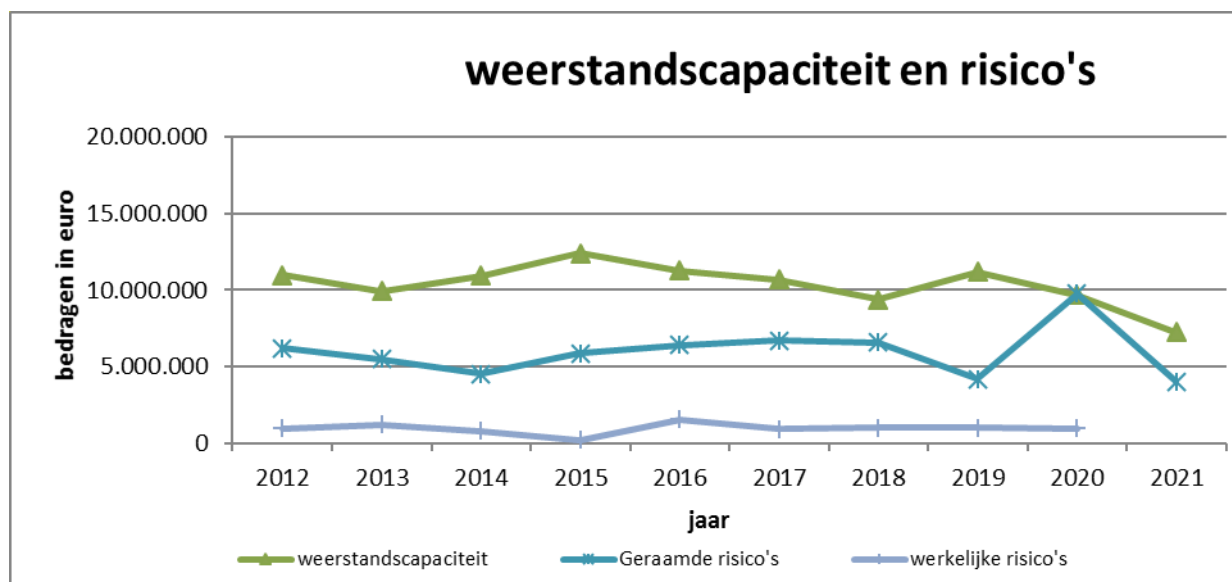
Het gemeentebestuur heeft aangegeven dat de schadeclaim niet zondermeer wordt geaccepteerd.

De gekwantificeerde risico's worden vergeleken worden met de beschikbare weerstandscapaciteit. Daarvoor is de volgende tabel gevuld.

Structureel	
Structureel risicobedrag	2.097.300
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.322.904
Structurele ratio	1,11
Gewenste minimale ratio	1,40
Benodigde weerstandscapaciteit	2.936.220
Tekort structurele weerstandscapaciteit	613.316
Incidenteel	
Incidenteel risicobedrag	1.917.469
Beschikbare weerstandscapaciteit	4.847.434
Incidentele ratio	2,53
Gewenste minimale ratio	1,40
Benodigde weerstandscapaciteit*	2.684.457
Overschot incidentele weerstandscapaciteit	2.162.977
Totaal structureel en incidenteel	
Risicobedrag	4.014.769
Beschikbare weerstandscapaciteit	7.170.338
totale ratio	1,79
Gewenste minimale ratio	1,40
Benodigde weerstandscapaciteit	5.620.677
Overschot weerstandscapaciteit	1.549.661
Totale ratio (structureel en incidenteel samen), vereist is 1,4	1,79
* Benodigde weerstandscapaciteit GREX (= onderdeel van totaal benodigde weerstandscapaciteit)	1.609.294

Ontwikkeling weerstandsvermogen in tabel- en grafiekvorm

	Berekende risico's begroting	Herrekenende risico's in jaarrekening voorgaande jaar	Gerealiseerd risico jaarrekening
2011	n.v.t.	5.572.715	3.979.308
2012	6.183.636	3.403.516	963.709
2013	5.506.200	5.176.965	1.234.252
2014	4.545.144	5.086.222	803.539
2015	5.851.953	5.731.693	224.997
2016	6.425.419	6.812.326	1.558.158
2017	6.452.103	6.694.546	705.445
2018	6.571.135	6.591.929	1.006.086
2019	5.129.181	4.182.221	1.009.316
2020	3.875.970	9.744.597	982.680
2021	3.754.201	4.014.769	n.v.t.

Financiële kengetallen

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) moeten gemeenten vijf financiële kengetallen opnemen in de paragraaf Weerstandsvermogen. Het doel is om op deze manier een beter inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente. Het gaat over de volgende vijf kengetallen:

1. Netto schuldquote
2. De solvabiliteitsratio
3. Kengetal grondexploitatie
4. Structurele exploitatieruimte
5. Belastingcapaciteit

De kengetallen worden hieronder uitgelegd.

Netto schuldquote

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit laat zien in hoeverre de gemeente afhankelijk is van schuldeisers. Met dit cijfer kun je zien of je aan al je betalingsverplichtingen kunt voldoen.

Onder de solvabiliteitsratio wordt het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen verstaan. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe beter je in staat bent om al je schulden te betalen.

Kengetal grondexploitatie

Dit kengetal geeft aan hoe groot de waarde van de grond is ten opzichte van de totale opbrengsten. De boekwaarde van de voorraden grond is belangrijk omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar bij de jaarrekening of de gronden tegen een juiste waarde op de balans zijn opgenomen.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en de structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerende zaakbelasting. De structurele baten en lasten worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten in staat zijn om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente is ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Onder de woonlasten worden verstaand de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde.

Tabel kengetallen Landerd

		Rek. 2018	Rek. 2019	begr. 2020 (na wijz)	Rek. 2020
1A.	Netto schuldquote	12,04%	14,26%	35,30%	11,39%
1B.	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	8,38%	10,17%	31,78%	7,91%
2.	De solvabiliteitsratio	51,43%	51,02%	44,25%	46,96%
3.	Kengetal Grondexploitatie	17,77%	13,21%	12,54%	9,80%
4.	Structurele exploitatieruimte	0,15%	-0,97%	-0,46%	4,10%
5.	Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden	97,30%	100,18%	101,54%	101,54%

Toelichting kengetallen, wat betekenen de uitkomsten:

- 1a en 1b. Er werd voor 2020 een stijging van de schulden verwacht in verband met af te sluiten leningen voor investeringen. Dat is nog niet nodig gebleken. De uitgaven voor enkele grote investeringen (Dorpshuis Zeeland, Sport en Spel Reek) vinden grotendeels vanaf 2021 plaats. De percentages voldoen nog aan de hoogste eisen.
- 2. Het solvabiliteitspercentage daalt vanaf 2020 en wordt minder gunstig. Het valt daarmee niet langer in de hoogste categorie maar is nog altijd goed.
- 3. De boekwaarde van de GREX is fors lager geworden de laatste jaren. De verhouding van deze boekwaarde t.o.v. de totale inkomsten van de gemeente is daarmee ook verlaagd. Het risico is daarom ook fors gedaald en het kengetal van ruim binnen de beste categorie.
- 4. Het percentage van 4,1% in 2020 komt overeen met het structurele voordeel van 2020 ad € 1.650.000. Dat voldoet daarmee aan alle eisen.
- De belastingcapaciteit geeft een stijgend beeld. Dit wordt veroorzaakt door de meer dan gemiddelde stijging van onze belastingen. Met name de inhaalslag voor afvalstoffenheffing richting 100% kostendekking in 2022 en de jaarlijkse stijging van de rioolheffing conform het VGRP+ zorgen daarvoor.

B. Onderhoud kapitaalgoederen

Wethouder Vereijken

Kapitaalgoederen	Beleidskaders	Vertaling financiële consequenties
1. Wegen	<p><i>Wegbeheerplan</i></p> <p>Uitgegaan wordt van een sober en doelmatig onderhoud, vertaald naar het kwaliteitsniveau gemiddeld B (CROW). De voorziening onderhoud wegen, straten en pleinen voorziet in de instandhouding van het wegenareaal. Het jaarplan 2020 groot onderhoud wegen vanuit het wegbeheerplan (2016-2021) is dit jaar uitgevoerd. Daarnaast heeft de uitvoering groot onderhoud en vervanging asfaltverhardingen volgens de werkplanning 2019-2020 plaats gevonden. Tot slot is in 2020 het beheerbeleidsplan Verhardingen 2021-2030 vastgesteld.</p>	<p>Onderhoud wegen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagelijks onderhoud : € 121.494 - Toevoeging 2020 : € 563.786 - Aanwending 2020 : € 713.060 - Stand voorziening 31-12-2020 : € 649.651
2. Gebouwen	<p><i>Meerjaren onderhoudsplan gebouwen 2017 (MJOP Gebouwen)</i></p> <p>Uitgegaan wordt van een sober en doelmatig onderhoud. Aan de hand van het MJOP Gebouwen 2017 is in 2020 het jaarlijkse onderhoud en het de noodzakelijke groot-onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen uitgevoerd. In en aan de gebouwen die binnenkort vervangen of afgestoten worden (denk bijv. aan gemeentehuis, Achilles en Dorpshuis De Garf) is enkel calamiteiten onderhoud gepleegd.</p>	<p>Onderhoud schoolgebouwen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoeging 2020 : € 62.345 - Aanwending 2020 : € 27.711 - Stand voorziening 31-12-2020 : € 291.585 <p>Onderhoud overige gebouwen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toevoeging 2020 : € 415.408 - Aanwending 2020 : € 122.484 - Stand voorziening 31-12-2020 : € 2.362.583
Kapitaalgoederen	Beleidskaders	Vertaling financiële consequenties
3. Riolering en waterplan	<p>Verbreed Gemeentelijk Rioolbeheerplan (VGRP)2016-2021</p>	<p>Onderhoud riolering</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dagelijks onderhoud

	<p>Het VGRP is met het oog op de samenvoeging met 1 jaar verlengd. Naast het jaarlijks onderhoud zijn in 2020 op enkele locaties herstelwerkzaamheden uitgevoerd op basis van eerder uitgevoerde inspecties. Ook is het gehele stelsel gemodelleerd en doorgerekend en is op die manier het functioneren van de riolering tijdens hevige buien getoetst. Het stelsel voldoet op enkele locaties niet aan de uitgangspunten uit het VGRP. Benodigde maatregelen worden in 2021 verder uitgewerkt en met andere disciplines afgestemd. In samenwerking met enkele andere gemeenten is in het kader van de afspraken in het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie een stresstest uitgevoerd op gebied van hitte, droogte, overstroming en wateroverlast. De output van dit onderzoek zal worden verwerkt in de eerste omgevingsvisie. In 2020 zijn waar dat mogelijk was al maatregelen op wateroverlastlocaties uitgevoerd, dan wel een vervolgonderzoek gestart. Meest in het oog springende was de herinrichting van de Rozenlaan in Reek.</p>	<p>- Toevoeging 2020 : € 46.081 - Aanwending 2020 : € 563.786 - Stand voorziening 31-12-2020 : € 713.060 : € 1.827.721</p>
4. Bosbeheer	<p><i>Geïntegreerd bosbeheer 2008</i> In 2020 is volgens het systeem van geïntegreerd bosbeheer jaarlijks een van de 6 deelgebieden aangepakt. In 2020 zijn werkzaamheden in de Schaijkse en Zeelandse Maashorst bossen afgerond. Steenmeel als verzuringmaatregel op heideterreinen opgebracht. Binnen de deelgebieden in de Maashorst zijn inheemse soorten ingeplant in de door boswerkzaamheden ontstane open plekken.</p>	<p>Onderhoud bosbeheer - Dagelijks onderhoud : € 15.747 - Toevoeging 2020 : € 120.095 - Aanwending 2020 : € 0 - Stand reserve 31-12-2020 : € 120.095</p>
Kapitaalgoederen	Beleidskaders	Vertaling financiële consequenties
5. Openbare verlichting	<p><i>Beleidsplan Openbare Verlichting 2017</i> Uitgegaan wordt van een sober en doelmatig</p>	<p>Onderhoud openbare verlichting - Dagelijks onderhoud : € 148.199</p>

	<p>onderhoud. In 2020 zijn de jaarlijkse keuringen en schilderwerkzaamheden uitgevoerd. Ook de planmatige vervangingen van armaturen en masten is voorbereid, aanbesteed, uitgevoerd en opgeleverd. In het kader van duurzaamheid zijn alle kernverbindingswegen buiten de bebouwde kommen voorzien van ledverlichting. De start daarvan was in 2019. In 2020 zijn deze werkzaamheden afgerond.</p>	<p>- Toevoeging 2020 : € 1.213 - Aanwending 2020 : € 0 - Stand reserve 31-12-2020 : € 112.935</p>
6. Speeltoestellen	<p>In 2020 zijn de speeltoestellen vervangen die daar zowel op basis van afschrijving als op basis van onderhoud aan toe zijn. Dergelijke vervangingen gaan altijd in overleg met de betrokken buurt (-vereniging). Onder ander de speelplek 'Melkpad' in Zeeland is vervangen en heringericht.</p>	<p>Onderhoud speeltoestellen - Dagelijks onderhoud : € 15.716 - Toevoeging 2020 : € 21.503 - Aanwending 2020 : € 3.459 - Stand reserve 31-12-2020 : € 117.641</p>
7. Openbaar groen	<p>Voor het groen in de kernen hebben we geen onderhoud-vervangingsfonds beschikbaar. Binnen de geplande investeringsprojecten wordt de vervanging van groen meegenomen. Voor vervanging van verouderd groen in de woonwijken is er jaarlijks een beperkt budget beschikbaar. Planning en prioritering gebeurt op basis van beoordeling, waarbij veelal ook wordt afgegaan op verzoeken uit de buurten. Het groen in het buitengebied kan veelal omgevormd worden d.m.v. beheermaatregelen die opgenomen worden in het reguliere onderhoud. Planning en prioritering gebeurt op basis van beoordeling gericht op het gewenste eindbeeld of voorkomen van overlast bij aangrenzende eigenaren. Hiervoor is beperkt budget beschikbaar. Voor bomen is er een bestemmingsreserve, waaruit in 2020 het project Monumentale bomen van de toekomst is uitgevoerd. Vanuit dit project zijn 12 bomen geplant bij particulieren op mooie zichtlocaties in het landschap. Voor ontwikkeling van natuur en landschap is er de</p>	<p>Onderhoud openbaar groen - Dagelijks onderhoud : € 145.730 Geen reserve/voorziening</p> <p>Reserve bomen - Toevoeging 2020 : € 0 - Aanwending 2020 : € 9.000 - Stand reserve 31-12-2020: : € 39.786</p>

	<p>reserve Groen. In 2020 is een nieuw contract afgesloten voor de Stimuleringsregeling Landschap (vervangende regeling voor het Groen Blauw Stimuleringskader). Ook is er een stimuleringsbijdrage beschikbaar gesteld voor het Brabant brede project Natuur in het dorp, van waaruit o.a. nestkastjes voor gierzwaluwen zijn uitgedeeld in Schaijk. De proef met schapenbegrazing van natuurpercelen is in 2020 voortgezet.</p>	
8. Onderhoud sportvelden	<p>Het (groot) onderhoud wordt jaarlijks gepland en uitgevoerd in de zomerperiode. In 2019 werd een start gemaakt met een geactualiseerd onderhoud- en vervangingsplan voor alle sportparken in de gemeente. In 2020 zijn de laatste twee natuurgrasvoetbalvelden gerenoveerd (Festilent Zeeland).</p>	<p>Onderhoud sportvelden - Dagelijks onderhoud : € 128.080 - Geen reserve/ voorziening</p>
9. Civieltechnische kunstwerken	<p>Uitgegaan wordt van een sober en doelmatig onderhoud, vertaald naar het kwaliteitsniveau B (CROW). In 2020 zijn de bruggen Boterbloem en Pinksterbloem vervangen. Op basis van het kunstwerkenbeheerplan is het jaarplan dagelijks en groot onderhoud uitgevoerd. Dit aan de hand van de uitgevoerde inspectie en opgestelde investeringsplanning in 2019. Tot slot is in 2020 het beheerbeleidsplan Civieltechnische kunstwerken 2020-2029 vastgesteld.</p>	<p>Onderhoud kunstwerken - Dagelijks onderhoud : € 27.613</p> <p>Reserve kunstwerken - Toevoeging 2020 : € 8.300 - Aanwending 2020 : € 0 - Stand reserve 31-12-2020: : € 8.300</p>

Als we voldoende geld op onze bankrekening hebben, kunnen we onze wensen uitvoeren. Om te zorgen voor voldoende geld, zijn snelle beslissingen op de geld- en kapitaalmarkt nodig. Hier zijn strenge regels aan verbonden.

Hoe het geld van de gemeente Landerd beheerd wordt, staat in het treasurybeleid. Hierin staat ook de treasuryfunctie beschreven. De treasuryfunctie bekijkt hoe we betalingen kunnen doen en hoe we aan het geld hiervoor komen. Bijvoorbeeld door een lening aan te gaan. Ook kan het zijn dat we geld over hebben. De treasuryfunctie kijkt dan hoe we dat het beste kunnen beheren.

De belangrijkste punten uit het treasurystatuut zijn:

- Overtollige gelden zetten we alleen uit bij banken of instellingen die voldoen aan de Wet Fido en de bijbehorende uitvoeringsregeling
- Het afsluiten van leningen gebeurt door bij ten minste twee financiële instellingen een offerte aan te vragen.
- We maken alleen gebruik van financiële instrumenten om risico's te verkleinen niet om winst te maken.

Het betalingsverkeer verloopt in hoofdzaak via de huisbank, de NV Bank voor Nederlandse Gemeenten.

Schatkistbankieren

Per 15 december 2013 is Schatkistbankieren wettelijk verplicht. Dagelijks worden alle overtollige geldmiddelen boven een drempelbedrag afgeroomd en aangehouden in de schatkist bij het Ministerie van Financiën. De drempel is vastgesteld op 0,75% van het jaarlijkse begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000.

De drempel voor onze gemeente is 0,75% van € 36.764.746 dat is een bedrag van € 275.736. Het drempelbedrag is niet overschreden in 2020.

Rentebeleid

In 2020 is er bijna elke maand een kortlopende geldlening afgesloten. Bij het lenen van geld hebben wij in 2020 rente ontvangen in plaats van betaald. Een aantal grote projecten zoals het dorps huis Zeeland en Sport en Spel Reek zijn in voorbereiding. Daarnaast heeft de gemeente vanwege de Coronapandemie diverse maatregelen getroffen die van invloed zijn geweest op de liquiditeitspositie van de gemeente. Het was in 2020 echter niet nodig om een langlopende geldlening af te sluiten.

Kasgeldlimiet

Het Rijk voerde de kasgeldlimiet in. Daarmee wil zij het risico bij het lenen van geld verlagen. De kasgeldlimiet bepaalt in hoeverre we tekorten in geld mogen aanvullen met kortlopende leningen.

Kortlopende leningen hebben een looptijd van minder dan 1 jaar. Bijvoorbeeld daggeld, kasgeldleningen en het bedrag dat je "rood" mag staan op je bankrekening.

De provincie houdt toezicht op de kasgeldlimiet. Als er drie achtereenvolgende kwartalen een overschrijding plaatsvindt, moet de toezichthouder hiervan op de hoogte worden gebracht. De kaslimiet is in het eerste kwartaal overschreden. In de overige kwartalen is er geen overschrijding geweest.

Renterisiconorm

Ook de renterisiconorm voerde het Rijk in. Het voorkomt dat gemeenten bij herfinanciering of bij renteherziening teveel risico's lopen. De renterisiconorm berekenen we ook als percentage op het begrotingstotaal. Dit percentage stelde het Rijk vast op 20%. De renterisiconorm kwam in 2020

daarmee uit op € 7.352.949.

Renteberekening

Het besluit begroting en verantwoording verplicht ons om een renteberekening op te nemen. Het volgende overzicht geeft inzicht in de rentelasten, de wijze van toerekening en het renteresultaat.

	Begroting 2020	Rekening 2020
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	112.892	62.196
Externe rentebaten	0	0
Subtotaal	112.892	62.196
Rente doorberekend aan grondexploitatie	-54.492	-72.659
Rente projectfinanciering doorberekend aan taakveld	0	0
Subtotaal	-54.492	-72.659
Subtotaal door te rekenen rente	58.400	-10.463
Rente over eigen vermogen	0	0
Rente over voorzieningen	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	58.400	-10.463
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-174.895	0
Renteresultaat op taakveld Treasury	116.495	10.463

Toelichting

Er heeft geen doorbelasting van rente plaatsgevonden aan onze investeringen. Het renteresultaat op het taakveld Treasury is € 10.463 voordelig (zie tabel). Dit betekent dat we meer rente-inkomsten hebben gehad dan rentelasten. Daarom mag er geen rente doorbelast worden.

D. Bedrijfsvoering

Burgemeester Bakermans

Waar gaat deze paragraaf over?

Wij besteden ons geld rechtmatig, doelmatig en doeltreffend. We zijn een betrouwbare en transparante partner. Hoe we hieraan werken noemen we bedrijfsvoering. Die gaat over de hele gemeentelijke organisatie, zowel ambtelijk als bestuurlijk. Deze paragraaf gaat in op de nieuwe elementen voor bedrijfsvoering.

Wat wilden wij bereiken in 2020?	Hebben we dat bereikt in 2020?	Effecten
1. Herindeling intern voorbereiden	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	Planning herindelingstraject 2020 is binnen budget verlopen.
2. Bezuiniging op bedrijfsvoering	☒ Ja ☐ Nee ☐ Gedeeltelijk	De bezuinigingstaakstelling is gehaald ten laste van het personeelsbudget.

Overzicht personeelsformatie gemeente Landerd

Jaar:	FTE's excl. bestuur:	Aantal personeelsleden excl. bestuur:
2016	96,68	104
2017	103,32	118
2018	104,10	115
2019	103,05	117
2020	114,46	121

Overzicht budgetten inhuur extern personeel

Jaar:	Budget:
2016	€ 751.308
2017	€ 976.046
2018	€ 1.024.670
2019	€ 1.458.437
2020	€ 2.285.404

Toelichting stijging inhuur

De stijging van de kosten t.o.v. 2019 van inhuur ad € 827.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door de herindeling. Vacatureruimte wordt regelmatig ingevuld door detachering van medewerkers van Uden. Ook wordt vacatureruimte tijdelijk ingevuld. Doordat medewerkers deelnemen in diverse werkgroepen voor de herindeling, worden hun taken overgenomen door tijdelijke medewerkers.

Personeelsbudgetten

In principe wordt structureel werk door eigen medewerkers uitgevoerd. Met de herindeling op komst is dit principe in overleg met de medezeggenschap verlaten: na 1 juli 2020 worden vacatures alleen nog maar tijdelijk tot en met 31 december 2021 ingevuld of wordt er gekozen voor inhuur of payroll-constructies. Dit om eventuele ww-claims te voorkomen voor de nieuwe gemeente.

De formatie is in 2020 uiteindelijk met bijna 11,5 voltijdsbanen toegenomen. Dat zit 'm in het in ophogingen van de griffie, directie (regiomanager, directiesecretaris), Uitvoering Sociaal Domein, Financiën, 2 medewerkers van Natuurgebied Maashorst en vooral Ruimte.

Het aantal medewerkers is toegenomen met 4 (op 31 december 2019 117 medewerkers).

Negen medewerkers hebben onze organisatie verlaten, dertien zijn nieuw in dienst gekomen, ook hier voornamelijk medewerkers op de afdeling Ruimte (meerdere die we voorheen duurder inhuurden).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim over 2020 is uitgekomen op 4,69% (2019: 4,35). De Covid-19-pandemie heeft dus een beperkte invloed gehad op ons verzuim, hoewel in de maanden maart en november/december er wel een stijging te zien was van het ziekteverzuim, deze piekjes komen overeen met de toename van het aantal besmettingen in de regio.

De landelijke verzuimcijfers voor gemeenten over 2020 zijn nog niet bekend. Landerd zit meestal wat lager dan de landelijke cijfers: Landerd in 2019 dus 4,35%, gemeenten 5,8%, totale beroepsbevolking: 4,3%.

Overhead

Door de wijziging in de BBV is er vanaf 2017 een andere manier van presenteren van o.a. de overhead.

Wat is onze uitkomst voor 2020?

	begroting 2020	jaarrekening 2020
totale lasten t.b.v. bepaling overhead	9.542.213	10.923.800
Af: Doorbelaste directe salarislasten	-4.427.892	-5.586.502
totaal van de overhead	5.114.321	5.337.298
Berekening percentage overhead		
totaal van de overhead	5.114.321	5.337.298
Gedeeld door totaal van de directe doorbelaste salarissen	4.427.892	5.586.502
percentage overhead	115,50%	95,54%

Dit overheadpercentage wordt gebruikt om de lasten te berekenen voor taken of taakvelden als dat nodig is. Dat geldt bijvoorbeeld voor de toerekening aan onze heffingen zoals, leges, afval en riolering. Op die taakvelden zijn alleen de directe salarislasten geraamd. Voor de bepaling van de tarieven worden die uurtarieven (die zijn per afdeling bepaald) opgeslagen met een percentage van 115,50% (begroting 2020) of 95,54% (jaarrekening 2020).

In de jaarrekening 2020 worden nu twee overheadpercentages genoemd die verschillend zijn. Deze zijn:

1. De hierboven berekende 95,54%. Dit is het percentage opslag overhead dat toegerekend kan worden aan onze directe salarislasten per uur. Als een uurtarief dus € 40 is dan moeten we daar € 38,22 bij tellen om de totale lasten per direct uur te bepalen. Dat zijn de directe salarislasten plus de overhead. Dat is dan in dit voorbeeld € 78,22.
2. In programma 9 wordt in de tabel beleidsindicatoren een overheadpercentage genoemd van 11,95% (begroting 2020 was 13,95%). Dit zijn de totale overheadkosten gedeeld door de totale lasten van de begroting excl. de stortingen in de reserves. Dit percentage geeft dus aan dat 11,95% van onze jaarrekeninglasten bestaan uit overhead.

Informatiebeveiliging

Het college van B&W is verplicht per 2017 om aan de gemeenteraad verantwoording af te leggen over informatiebeveiliging binnen de gemeente Landerd. Dit gebeurt op basis van de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) systematiek.

Verklaring college

Het college verklaart dat bij de gemeente Landerd op 31 december 2020 de beheersmaatregelen in opzet en bestaan voldoen aan de geselecteerde normen inzake Suwinet.

Het college verklaart dat voor DigiD niet aan alle normen wordt voldaan. Wij hebben een verbeterplan opgesteld om aan de normen te voldoen, de acties zijn belegd en worden gemonitord.

De gemeenteraad is, los van dit jaarverslag, in een raadsvoordracht meer in detail geïnformeerd over informatiebeveiliging binnen de gemeente Landerd.

Bijlage beleidsnota's

- Financiële verordening (2017) en besluit Regeling Budgethouders (2009)
- Informatiebeveiligingsbeleid (2019-2020)
- Visiedocument Landerd in Beweging (2017)
- Coalitieprogramma (2018-2021)
- Aanbestedings – en inkoopbeleid (2017)
- Notitie reserves en voorzieningen (2018)
- Intern controleplan 2017-2020 (2016)
- Notitie Kostendekkendheid Leges (2018)

E. Verbonden partijen

Burgemeester Bakermans

Gemeenten voeren diverse taken uit voor hun inwoners. Het uitvoeren van die taken kan op verschillende manieren:

- door de taken zélf uit te voeren;
- door een andere organisatie taken uit te laten voeren en
- door het deelnemen aan een verbonden partij.

Als een gemeente taken zelf uitvoert draagt de gemeente alle financiële- en alle bedrijfsvoering risico's. Het uitbesteden van taken kan door middel van het geven van subsidies of door het sluiten van contracten. Gemeenten kunnen ook taken uitvoeren via 'verbonden partijen'.

Op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), moet de gemeente in de begroting de Verbonden partijen en vennootschappen noemen.

Het gaat om een overzicht van de rechtspersonen waar Landerd een bestuurlijk en financieel belang in heeft.

Wat is een bestuurlijk belang?

Een bestuurlijk belang houdt in: dat de gemeente zeggenschap heeft in een organisatie, bijvoorbeeld als een wethouder zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt.

Wat is een financieel belang?

Een financieel belang houdt in: als de gemeente aansprakelijk is bij het niet-nakomen van verplichtingen van de verbonden partij. De gemeente betaalt een bedrag aan een verbonden partij. Als deze partij failliet gaat kan de gemeente dat bedrag niet meer terughalen.

Wat staat er in deze paragraaf?

In de paragraaf Verbonden partijen moet het volgende staan:

- het doel
- de deelnemers
- het bestuurlijk belang
- het financieel belang
- de risico's

De gemeente Landerd neemt per 1 januari 2019 deel aan de volgende gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen:

Hieronder volgt een toelichting per verbonden partij.

A. Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p>Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Hart voor Brabant (GGD)</p> <p>Deelnemers: Brabant-Noord en Midden-Brabant. Totaal 25 gemeenten.</p> <p>Doel: Gezamenlijke behartiging van de gezondheidszorg in Brabant-Noord en Midden-Brabant.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder van Rinsum Plv lid: Wethouder Brands Vestigingsplaats: Tilburg</p>	<p>De begroting van de GGD bevat een paragraaf weerstandsvermogen. De risico's zijn in beeld gebracht en zijn beperkt.</p>	Bijdrage Landerd 2020 € 515.986	
	<p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd Vermogen</p> <p>Resultaat</p>	<p>1-1-2020</p> <p>€ 8.528</p> <p>€ 8.371</p> <p>€ 152</p> <p>X 1.000</p>	<p>31-12-2020</p> <p>€ 7.820</p> <p>€ 31.107</p> <p>€ 247</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Regionale Ambulancevoorziening Brabant Midden-West en Noord (RAV)</i></p> <p>Deelnemers: 40 gemeenten in Brabant-Noord, Midden en West</p> <p>Doel: De regeling heeft tot doel een goede ambulancezorg te waarborgen en een bijdrage te leveren aan de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Van Rinsum Plv lid: Wethouder Brands Vestigingsplaats: Tilburg</p>	<p>De begroting van de RAV bevat een paragraaf weerstandsvermogen. De risico's zijn in beeld gebracht en zijn beperkt.</p>	Sinds 2012 wordt er geen gemeentelijke bijdrage gevraagd.	
	<p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd Vermogen</p> <p>Resultaat</p>	<p>1-1-2020</p> <p>€ 14.041</p> <p>€ 25.506</p> <p>€ 347-</p> <p>X 1.000</p>	<p>31-12-2020</p> <p>€ 13.564</p> <p>€ 25.744</p> <p>€ 174</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Veiligheidsregio Brabant-Noord</i></p> <p>Deelnemers: Alle 17 gemeenten van de regio Brabant-Noord.</p> <p>Doel: De Veiligheidsregio heeft 3 hoofdtaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionale brandweerzorg - Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR) - Meldcentrum voor politie, brandweer en ambulancezorg. <p>Bestuurlijk belang: Lid: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Brands Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>	De begroting van de veiligheidsregio bevat een paragraaf weerstandsvermogen, waarin risico's worden benoemd.	De bijdrage aan de Veiligheidsregio bedraagt voor 2020 € 948.069.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen Resultaat	1-1-2020 € 9.174 € 27.336 € 1.102 X 1.000	31-12-2020 € 10.856 € 38.517 € 121

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Werkvoorzieningsschap Noordoost Brabant</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Landerd, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Meierijstad, Gemeente Mill en Sint Hubert, Gemeente Oss, Gemeente Sint Anthonis en Gemeente Uden</p> <p>Doel: Betreft bestuurskosten van het Werkvoorzieningsschap. Daarnaast is het Werkvoorzieningsschap opdrachtgever voor de IBN-groep als uitvoeringsorganisatie van de Wet Sociale Werkvoorziening.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Van Rinsum Plv lid: Wethouder Brands Vestigingsplaats: Uden</p>	Sinds 1 januari 2015 (Participatiewet) kunnen er geen mensen meer in de Wsw instromen. Dit geldt ook voor mensen met een Wsw-indicatie die op de wachtlijst stonden voor een Wsw-plek. Zij krijgen mogelijk bijstand. Bestaande Wsw'ers met een vast dienstverband houden hun baan en hun salaris.	De van het Rijk te ontvangen vergoeding voor de subsidiabele eenheden (SE) wordt doorgesluisd naar IBN, die voor de uitvoering verantwoordelijk is.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen	1-1-2020 € 26.968 € 3.123 X 1.000	31-12-2020 € 26.804 € 2.310

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Milieustraat Oss</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Oss en Landerd</p> <p>Doel: Exploiteren en beheren van de milieustraat aan de Maaskade te Oss</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Brands Plv lid: Wethouder Vereijken Vestigingsplaats: Oss</p>	<p>Beheer is via tariefstelling rendabel. Risico's beperkt.</p>	<p>In 2020 was de bijdrage van de gemeente Landerd aan de milieustraat € 301.480</p>	
	<p>Eigen vermogen Vreemd Vermogen</p>	<p>1-1-2020 n.v.t. n.v.t. X 1.000</p>	<p>31-12-2020 n.v.t. n.v.t.</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Afvalinzameling</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Oss en Landerd</p> <p>Doel: Het efficiënt, doelmatig en bestendig uitvoeren van de gemeentelijke taak tot inzameling van huishoudelijke afvalstoffen.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Brands Plv lid: Wethouder Vereijken Vestigingsplaats: Oss</p>	<p>Risico's beperkt.</p>	<p>Er wordt geen aparte bijdrage betaald aan de gemeente Oss. We ontvangen facturen voor de gemaakte kosten van de afvalinzameling door de gemeente Oss</p>	
	<p>Eigen vermogen Vreemd Vermogen</p>	<p>1-1-2020 n.v.t. n.v.t. X 1.000</p>	<p>31-12-2020 n.v.t. n.v.t.</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Brabants Historisch Informatiecentrum</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Landerd, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Mill en Sint Hubert, Gemeente Oss, Gemeente Sint-Michielsgestel, Gemeente Vught, Gemeente Meijerijstad, Gemeente Uden, waterschap Aa en Maas en waterschap De Dommel</p> <p>Doel: Beheer archieven in Brabant-Noordoost. Deze organisatie is in 2004 ontstaan uit een fusie van het Streekarchief Brabant-Noordoost met het Rijksarchief</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>	<p>Het BHIC heeft in haar paragraaf weerstandsvermogen de risico's benoemd. Deze zijn beperkt.</p>	<p>De totale bijdrage van de gemeente Landerd in 2020 bedroeg € 55.500</p>	
	<p>Eigen vermogen Vreemd Vermogen Resultaat</p>	<p>1-1-2020 € 871 € 3.806 € 45 X 1.000</p>	<p>31-12-2020 € 1.137 € 4.000 € 32</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2020</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Landerd, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Boxtel, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Haaren, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Meierijstad, Gemeente Mill en Sint Hubert, Gemeente Oss, Gemeente Sint Anthonis, Gemeente Sint-Michielsgestel, Gemeente Uden en Gemeente Vught.</p> <p>Doel: De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van belangen van de gemeenten op het gebied van doelmatige inkoop van de individuele voorzieningen en voor de flexibele jeugdhulp, volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Van Rinsum Plv lid: Wethouder Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>		<p>De totale bijdrage van de gemeente Landerd in 2020 bedroeg: € 4.398.407</p>	
	<p>Eigen vermogen Vreemd Vermogen</p>	<p>1-1-2020 n.v.t. n.v.t. X 1.000</p>	<p>31-12-2020 n.v.t. n.v.t.</p>

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Centrumregeling WMO Brabant Noordoost-oost 2017</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Landerd, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Mill en Sint Hubert, Gemeente Oss, Gemeente Sint Anthonis en Gemeente Uden</p> <p>Doel: De regeling is aangegaan met als doel het behartigen van de belangen van de gemeenten op het gebied van de doelmatige inkoop van ondersteuning in het kader van de Wmo volgens het systeem van bestuurlijk aanbesteden.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Van Rinsum Plv lid: Wethouder Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>		De totale bijdrage van de gemeente Landerd in 2020 bedroeg € 67.413.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen	1-1-2020 n.v.t. n.v.t. X 1.000	31-12-2020 n.v.t. n.v.t.

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Belastingsamenwerking Oost-Brabant</i></p> <p>Deelnemers: Waterschap Aa en Maas, Gemeente Landerd, Gemeente Asten, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Deurne, Gemeente Gemert-Bakel, Gemeente Laarbeek, Gemeente Oss, Gemeente Sint Anthonis, Gemeente Someren, Gemeente Uden</p> <p>Doel Het efficiënt opleggen en innen van de gemeentelijke belastingen en de afhandeling van bezwaren tegen deze belastingen. De hoogte van de tarieven worden vastgesteld door de Raad van de gemeente Landerd</p> <p>Bestuurlijk belang Lid: Wethouder Vereijken Plv lid: Burgemeester Bakermans Vestigingsplaats: Oss</p>	In het treasurystatuut is het risicobeheer met betrekking tot de financieringsfunctie van BSOB beschreven. In artikel 53 GR staat opgenomen dat de deelnemers garant staan dat BSOB te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.	De bijdrage van 2020 is € 284.132	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen Resultaat	1-1-2020 € 305 € 12.885 € 230 X 1.000	31-12-2020 € 305 € 14.733 € -6

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Kleinschalig Collectief Vervoer (KCV)</i></p> <p>Deelnemers: Provincie Noord-Brabant, Gemeente Landerd, Gemeente Meierijstad, Gemeente Bernheze, Gemeente Oss, Gemeente Uden, Gemeente Boekel, Gemeente Sint-Anthonis, Gemeente Boxmeer, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Mill en Sint Hubert.</p> <p>Doel: Deur-tot-deur vervoer voor WMO-geïndiceerde en alle andere reizigers.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Vereijken Plv lid: Burgemeester Bakermans Vestigingsplaats: Oss</p>	<p>KCV heeft in haar paragraaf weerstandsvermogen de risico's benoemd. Deze zijn beperkt.</p>	<p>Sinds de oprichting van de GR KCV in 2001 zijn de financiële verantwoordelijkheden van de GR-partners vastgelegd in afspraken. Uit deze overeenkomst ontvangen de gemeenten een samenwerkingsbijdrage OV van de Provincie.</p> <p>De totale bijdrage van de gemeente Landerd in 2020 bedroeg € 14.100</p>	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen Resultaat	1-1-2020 € 836 € 819 € 51- X 1.000	31-12-2020 € 785 € 850 € 5

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Omgevingsdienst Brabant-Noord</i></p> <p>Deelnemers: Gemeenten Bernheze, Boekel, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Mill en Sint Hubert, Oss, Sint Anthonis, 's-Hertogenbosch, Boxtel, Sint-Michielsgestel, Vught, Haaren, Meierijstad en Uden. En de provincie Noord-Brabant</p> <p>Doel: De ODBN is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van de fysieke leefomgeving en om als verlengstuk van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan een leefbare en veilige werk- en leefomgeving van de regio Brabant Noord.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Brands Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>	<p>De ODBN heeft in haar paragraaf weerstandsvermogen de risico's benoemd. Deze zijn beperkt.</p>	<p>De bijdrage voor 2020 bestaat uit een aantal onderdelen en bedraagt in totaal € 626.393</p>	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen Resultaat	1-1-2020 € 8.408 € 11.517 € 168 X 1.000	31-12-2020 € 8.045 € 8.628 € 1.799

Gemeenschappelijke regeling, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Centrumregeling Leerplicht en Regionale meld- en coördinatiefunctie regio Brabant Noordoost</i></p> <p>Deelnemers: Gemeente Landerd, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxmeer, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Meierijstad, Gemeente Mill en Sint Hubert, Gemeente Oss, Gemeente Sint Anthonis en Gemeente Uden</p> <p>Doel: Het Regionaal Bureau Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten Brabant Noordoost (RBL BNO) voert voor 11 gemeenten de Leerplichtwet en de RMC-wet uit. Het bureau ziet erop toe dat kinderen tussen de 5 en 18 jaar onderwijs volgen en dat kinderen tussen de 18 en 23 jaar een startkwalificatie halen.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Böhmer Plv lid: Wethouder Brands Vestigingsplaats: Oss</p>	Beperkt	De gemeentelijke bijdrage 2020 bedroeg € 43.335.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen	1-1-2020 € 350.380 € 0	31-12-2020 € 390.765 € 0

B. Privaatrechtelijke rechtspersonen

Hierbij gaat het om deelnemingen in naamloze of besloten vennootschappen en stichtingen voor de behartiging van oorspronkelijk gemeentelijke taken. Lidmaatschappen van verenigingen die zijn gericht op belangenbehartiging en kennisoverdracht, zoals de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Vereniging van Bouwrecht, zijn buiten beschouwing gelaten.

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>NV Brabant Water</i></p> <p>Deelnemers: Brabant water is een Naamloze vennootschap, waarvan de aandelen in het bezit zijn van provincie en gemeenten. De gemeente Landerd is in het bezit van 12.712 aandelen (nominaal € 0,10) van de Brabant Water N.V.</p> <p>Doel Het leveren van drink- en industriewater aan de inwoners en het bedrijfsleven in Noord-Brabant.</p> <p>Lid: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: 's-Hertogenbosch</p>	Zowel de bestuurlijke inbreng, als het financieel risico is te verwaarlozen.	In verband met de solvabiliteit van Brabant Water is besloten de jaarresultaten toe te voegen aan de algemene reserve. Er vindt geen uitkering van dividend meer plaats.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen	1-1-2020 € 665.384 € 479.546 X 1.000	31-12-2020 n.n.b. n.n.b.

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Bank Nederlandse Gemeenten</i></p> <p>Deelnemers: Bank Nederlandse Gemeenten, waarvan de aandelen in het bezit zijn van de gemeenten. De gemeente Landerd is in het bezit van 29.094 aandelen.</p> <p>Doel Bankier van de Nederlandse gemeenten en huisbankier van de gemeente Landerd.</p> <p>Lid: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: 's-Gravenhage</p>	Zowel de bestuurlijke inbreng, als het financieel risico is te verwaarlozen.	In 2020 hebben wij een dividenduitkering van € 36.950 ontvangen.	
	Eigen vermogen Vreemd Vermogen	1-1-2020 € 4.887 € 144.802 X 1.000.000	31-12-2020 € 5.097 € 154.949

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>D!mpact</i></p> <p>Deelnemers: 33 gemeenten</p> <p>Doel: De missie van D!mpact luidt: "door samenwerking, kennisbundeling en klantgerichte innovatie – gemeenten te voorzien van gestandaardiseerde ICT oplossingen die optimale dienstverlening naar burgers, bedrijven, verenigingen & instellingen mogelijk maakt. In nauwe samenwerking met de deelnemende gemeenten selecteert D!mpact hiervoor de meest geschikte ondersteunende software c.q. laat waar nodig software realiseren en ondersteunt deelnemers bij de goede implementatie hiervan.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid ALV: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: Enschede</p>	<p>Te weinig bijdrage / inzet vanuit de gemeenten, waardoor D!mpact genoodzaakt is om voor de voortgang extra capaciteit in te huren.</p>	<p>De totale exploitatiebijdrage van de gemeente Landerd in 2020 bedroeg € 104.245.</p>	
	<p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd Vermogen</p> <p>Resultaat</p>	<p>1-1-2020 € 1.680</p> <p>€ 2.022</p> <p>€ 500</p>	<p>31-12-2020 € n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p>

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Stichting Maashorst in Uitvoering</i></p> <p>Deelnemers: De gemeenten Bernheze, Landerd, Oss en Uden, de provincie Noord-Brabant, Staatsbosbeheer, Recron, Stichting Natuurcentrum Slabroek, VVV Noord-oost-Brabant, De Maashorstboeren, lokale ZLTO-afdelingen en lokale/reg. natuur- en milieuorganisaties</p> <p>Doel: In opdracht van de Stuurgroep De Maashorst uitvoeren van projecten en activiteiten in en betreffende het natuurgebied De Maashorst.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Wethouder Vereijken Plv lid: Burgemeester Bakermans Vestigingsplaats: Heesch</p>	<p>De stichting is in 2012 opgericht. De stichting gaat alleen projecten uitvoeren (in opdracht van de Stuurgroep), waarvoor een budget is verstrekt. De risico's zijn hierdoor beperkt.</p>	<p>De Stichting Maashorst in Uitvoering ontvangt een jaarlijks budget voor de uitvoering van projecten en activiteiten.</p> <p>De bijdrage van de gemeente Landerd aan het jaarplan 2020 bedraagt € 169.250</p>	
	<p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd Vermogen</p>	<p>1-1-2020 € n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p>	<p>31-12-2020 € n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p>

Rechtspersoon, doel en bestuurlijk belang	Risico's	Financieel	
<p><i>Zorg- en veiligheidshuis Brabant-Noordoost (ZVH BNO)</i></p> <p>Deelnemers: Brabant- Noordoost</p> <p>Doel: In 2019 zijn de veiligheidshuizen Maas en Leijgraaf (RVML) en 's-Hertogenbosch gefuseerd. Met als doel om de vraagstukken op het gebied van zorg en veiligheid integraal te behandelen.</p> <p>Bestuurlijk belang: Lid: Burgemeester Bakermans Plv lid: Wethouder Van Rinsum Vestigingsplaats: Oss</p>	<p>Een belangrijke ontwikkeling is de samenwerking tussen de Veiligheidshuizen binnen Brabant-Noord. Daarnaast dient er goede afstemming plaats te vinden met de ontwikkelingen van de decentralisaties.</p> <p>Welke financiële consequenties dit met zich meebrengt is niet te benoemen.</p>	<p>De gemeenten dragen jaarlijks bij in de kosten. Die bijdrage bestaat uit twee componenten: a. een vast bedrag per inwoner van € 0,10. b. Een bijdrage die is gebaseerd op de mate van participatie van gemeenten in het RVML. Voor 2020 was de vaste bijdrage voor de gemeente Landerd € 1.979.</p>	
	<p>Eigen vermogen</p> <p>Vreemd Vermogen</p> <p>Resultaat</p>	<p>1-1-2020</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>x € 1.000</p>	<p>31-12-2020</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>€ n.n.b.</p> <p>€ 27</p>

Indien in bovenstaande tekst gesproken wordt over Brabant-Noord en Brabant Noordoost dan bedoelen we de volgende gemeenten:

Brabant-Noord, 17 gemeenten:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Landerd, Meierijstad, Mill, Oss, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Uden en Vught.

Brabant-Noordoost, 11 gemeenten:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Cuijk, Grave, Landerd, Meierijstad, Mill, Oss, Sint Anthonis en Uden.

Omgevingsdienst Brabant Noord:

Boekel, Bernheze, Boxmeer, Boxtel, Cuijk, Grave, Haaren, 's-Hertogenbosch, Landerd, Meierijstad, Mill, Oss, Sint Anthonis, Sint-Michielsgestel, Uden, Vught en de provincie Noord-Brabant.

C. Afwikkeling voormalige gemeenschappelijke regelingen

Sinds 1994 is Landerd lid van de gemeenschappelijke regeling Welstand Noord-Brabant. Deze gemeenschappelijke regeling is in 2011 afgeschaft. Er blijft een risico dat wachtgeldverplichtingen moeten worden betaald. Dit kan oplopen tot maximaal 2,1 miljoen voor alle deelnemende gemeenten. Dat komt neer op maximaal € 26.620 voor de gemeente Landerd. Het risico is ontstaan vanaf 2012 als niet alle medewerkers ergens anders werk vinden. In de afwikkeling is ook de verkoop van het pand meegenomen waar de organisatie is onder gebracht. Een tegenvallende opbrengst van het pand kan de gemeente Landerd nog meer geld kosten.

F. Grondbeleid

Wethouder Vereijken

Het gemeentelijk grondbeleid heeft veel relaties met andere programma's. Het grondbeleid heeft een grote invloed op en samenhang met de realisatie van de programma's Ruimtelijke ordening, Volkshuisvesting en landschap, Verkeer en vervoer, Cultuur, Monumenten, Sport en recreatie en Economische structuur en toerisme. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie.

Het grondbeleid van de gemeente Landerd is opgenomen in de nota's:

- Nota grondbeleid 2019
- Nota grondprijnsbeleid 2020

Deze schetsen het kader voor het financiële beleid en voor de financiële uitvoering van het gemeentelijk grondbeleid. De hoofdlijnen van het grondbeleid zijn de volgende:

- In Landerd was het grondbeleid in het verleden actief. Op dit moment worden er geen gronden meer aangekocht. Het grondbeleid is op dit moment in beginsel faciliterend.
- Winsten zijn toegestaan ter dekking van eventuele risico's en ter uitvoering van ander gemeentelijk beleid.
- Goede beheersing van de bedrijfsvoering en een tijdige informatieverschaffing over de bouwgrondexploitaties is essentieel.
- Risico's dienen tijdig en duidelijk in kaart te worden gebracht.
- Elk complex wordt duidelijk afgebakend.

In het BBV is bepaald dat complexen nog maar een looptijd van 10 jaar mogen hebben, tenzij is gemotiveerd waarom dit langer zou moeten zijn. Deze motivatie moet door de raad zijn geautoriseerd. Tevens moeten er dan risico beperkende beheersmaatregelen zijn genomen om die langere looptijd te kunnen verantwoorden. Er zijn in Landerd geen complexen met een looptijd van 10 jaar.

Zoals gebruikelijk zijn ook bij de herziening per 1-1-2021 de ramingen kritisch bekeken en geactualiseerd. Dit betreft vooral de ramingen voor woon- en bouwrijp maken, de posten onvoorzien en de plankosten.

De nu opgenomen ramingen kennen nog steeds een bandbreedte. O.a. afhankelijk van marktwerking, de eventueel versnelde groei van de vraag naar bouwgrond etc. kunnen werkelijke uitgaven hoger of lager worden.

De uitkomsten van de GREX, met verrekening van tussentijdse winstneming, zijn:
Overzicht eindewaarde (-/- is voordelig)

	1-1-2019 (jaarrekening 2018)	1-1-2020 (jaarrekening 2019)	1-1-2021 (jaarrekening 2020)	afname / toename t.o.v. 1-1- 2020	Tussentijdse winst	afname / toename t.o.v. 1-1-2020	
Achter-Oventje	-384.213	-382.637	-344.359	-38.278	0	38.278	afname winst
Akkerwinde	-211.279	-101.867	-45.243	-56.624	195.338	-138.714	toename winst
Kerkpad III	-438.925	-303.414	-191.212	-112.202	103.603	8.599	afname winst
Reek Zuid	4.091.545	3.783.985	3.880.520	-96.535	0	96.535	toename verlies
Repelakker	-339.875	-211.170	-140.629	-70.541	-109.900	180.441	afname winst
Vensteeg	875.243	878.689	877.689	1.000	0	-1.000	afgesloten
Voederheil	-802.477	-455.629	-352.819	-102.810	144.601	-41.791	toename winst
LOG Graspeel	551.624	859.547	865.966	-6.419	0	6.419	toename verlies
	3.341.643	4.067.504	4.549.913	-482.409	333.642	148.767	

De uitkomsten van de GREX vóór tussentijdse winstneming zien er als volgt uit:

	jaarrekening 2017	jaarrekening 2018	jaarrekening 2019	jaarrekening 2020	Af-/toename t.o.v. jaarrekening 2019	
Achter-Oventje	-385.837	-384.213	-382.637	-344.359	38.278	afname winst
Akkerwinde	-1.392.391	-1.378.333	-1.275.305	-1.416.606	-141.301	toename winst
Kerkpad III	-2.491.750	-2.500.016	-2.365.670	-2.358.518	7.152	afname winst
Reek Zuid	3.871.930	4.091.545	3.783.985	3.880.520	96.535	toename verlies
Repelakker	-1.809.455	-1.784.131	-1.654.398	-1.472.309	182.089	afname winst
Vensteeg	715.609	875.243	878.689	877.689	-1.000	afname verlies
Voederheil	-1.053.489	-1.288.791	-1.272.390	-1.305.353	-32.963	toename winst
LOG Graspeel	-99.581	551.624	859.547	865.966	6.419	toename verlies
	-2.644.964	-1.817.072	-1.428.179	-1.272.970	155.209	

Vennootschapsbelasting (VPB)

Vanaf 2016 is er vennootschapsbelasting verschuldigd over o.a. de GREX.

Aan de hand van de GREX 1-1-2016 en 1-1-2017 is de fiscale beginbalans 1-1-2016 opgesteld.

Deze wordt dan afgezet tegen het werkelijke verloop. Voor de aangifte Vennootschapsbelasting

over het jaar 2020 is een bedrag van € 73.350 als nog te ontvangen op de balans opgenomen.

LOG Graspeel is in 2020 fiscaal afgewikkeld. Hierdoor is het mogelijk het verlies te verrekenen met

de aangifte van het jaar voorafgaand aan het jaar van aangifte. De aangifte

Vennootschapsbelasting 2019 is definitief ingediend waardoor op de balans nog een bedrag van

€ 20.900 als te ontvangen Vpb 2019 is opgenomen.

Verschillenanalyse

Met de raad is, n.a.v. het rapport van de Rekenkamercommissie, afgesproken om een

verschillenanalyse per complex op te nemen. Daarbij worden de eindwaarden vergeleken. Deze

analyse is hieronder opgenomen:

Tabel verschillenanalyse verloop eindwaarden GREX

(-/- = voordelig)	01-01-2018 (jaarrekening 2017)	01-01-2019 (jaarrekening 2018)	01-01-2020 (jaarrekening 2019)	01-01-2021 (jaarrekening 2020)
Achter-Oventje	-385.837	-384.213	-382.637	-344.359
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Meer interne uren opgenomen.	Minder interne uren, meer plankosten	Meer interne uren, hogere exploitatiekosten, lagere rentelast.	andere methodiek grondprijsberekening, nadeel 27.550. Meer interne uren, nadeel 4.000. Hogere raming WRM, nadeel 3.000. Niet geraamde plankosten, nadeel 1.250, hogere rentelast, nadeel 1.950. Hogere exploitatielasten, nadeel 550.
Akkerwinde	-579.770	-211.279	-101.867	-45.243
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Tussentijdse winstneming 781.600 + rentelast 31.000. Meer interne uren opgenomen, nadeel 31.500. Meer budget voor externe VTU, nadeel 40.400. Minder budget externe advieskosten, voordeel 18.400. Ophogen terrein heeft met gesloten grondbalans plaatsgevonden, voordeel 92.000. Ramingen BRM en WRM aangepast, voordeel 165.500. Verleende korting, nadeel 30.300 en nog te verlenen korting, nadeel 154.000. Claimkavel, voordeel 46.700. Prijsverhoging, voordeel 21.800. Verkaveling, nadeel 25.900 Rentelasten, voordeel 20.400.	Tussentijdse winstneming 378.000 + rentelast 7.900. Minder interne uren, 55.400 voordeel. Meer externe kosten VTU, nadeel 53.200. Plankosten Jacobs, nadeel 68.000. Meer algemene plankosten, nadeel 13.200. Notariskosten claimhouders, nadeel 9.200. Ramingen BRM en WRM aangepast, voordeel 21.200. Beheerskosten, nadeel 1.800. Verleende korting, nadeel 127.500. Claimhouders, voordeel 276.000. Verkaveling, nadeel 42.600. Prijsstijging, nadeel 1.700. Rente bij verkoop, voordeel 7.300. Rentelasten, voordeel 16.700	Tussentijdse winstneming 14.056 + rentelast 200. Minder interne uren, 36.200 voordeel. Minder externe kosten VTU, Voordeel 29.000. Afwikkeling Jacobs, nadeel 37.000. Ramingen BRM en WRM aangepast, nadeel 90.300. Tijdelijk beheer, nadeel 3.250. Planschade uitgekeerd, nadeel 15.100. Raming verkoopprijs, nadeel 57.200. Verkaveling, voordeel 11.000. Prijsstijging, voordeel 30.600. Rentelasten, voordeel 900.	Tussentijdse winstneming 195.300 + rentelast 2.750. Meer interne uren, 16.100 nadeel. Minder externe kosten VTU, Voordeel 75.950. Ramingen BRM en WRM aangepast, voordeel 75.600. Tijdelijk beheer, nadeel 750. Prijsstijging, voordeel 2.000. Rentelasten, voordeel 4.800
Kerkpad III	-502.210	-438.925	-303.414	-191.212
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Tussentijdse winstneming 176.100 + 4.000 rentelast. Verleende korting, nadeel 12.150. Grondprijz verlaging, nadeel 4.300.	Tussentijdse winstneming 74.000 + rentelast 1.000. Raming plankosten, voordeel 1.000. Meer externe kosten VTU, nadeel 3.900. Raming BRM en WRM aangepast, voordeel 13.200. Prijsstijging, voordeel 1.500.	Tussentijdse winstneming 2.100. Meer interne uren, nadeel 1.400. Raming BRM en WRM aangepast, nadeel 23.400. Taxatie 2 kavels, nadeel 112.400. Prijsstijging, voordeel 1.000. Rentelasten voordeel 2.800.	Tussentijdse winstneming 103.600 + rentelast 1.500. Meer interne uren, nadeel 6.600. Niet geraamde plankosten, nadeel 200. Raming BRM en WRM aangepast, nadeel 7.000. Minder externe kosten VTU, voordeel 5.500. Prijsstijging, voordeel 550. Opbrengstenstijging, voordeel 1.500. Rentelasten nadeel 850.

(-/- = voordelig)	01-01-2018 (jaarrekening 2017)	01-01-2019 (jaarrekening 2018)	01-01-2020 (jaarrekening 2019)	01-01-2021 (jaarrekening 2020)
Reek Zuid	3.871.930	4.091.545	3.783.985	3.880.520
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Meer interne uren opgenomen, nadeel 58.400. Meer budget voor externe plankosten, nadeel 33.900. Meer budget voor externe VTU, nadeel 17.000. Ramingen tijdelijk beheer, nadeel 18.100. Ramingen BRM en WRM, nadeel 11.600. Nieuwe taxatie, nadeel 571.500. Minder opbrengst verkoop kavel 1-8-9 na taxatie, nadeel 153.500. Rentelasten, nadeel 67.700.	Meer interne uren, nadeel 35.300. Plankosten, voordeel 2.100. Externe kosten VTU, nadeel 16.000. Raming tijdelijk beheer, nadeel 15.600. Prijsstijging, nadeel 45.700. Rentelasten, nadeel 109.100.	Minder interne uren, voordeel 24.100. Plankosten, voordeel 2.800. Externe kosten VTU, voordeel 15.500. Raming BRM en Wrm, nadeel 21.800. Verkoopkosten, nadeel 2.000. Raming tijdelijk beheer, nadeel 6.000. Taxatie kavels, voordeel 254.500. Prijsstijging, voordeel 37.700. Rentelasten, voordeel 2.800.	Meer interne uren, nadeel 32.800. Raming plankosten div onderzoeken, nadeel 19.600. Meer externe kosten VTU, nadeel 46.000. Raming BRM en WRM aangepast, nadeel 163.000. Niet geraamd bodemonderzoek, nadeel 4.500. Plankosten, voordeel 400. Raming tijdelijk beheer aangepast, voordeel 12.700. Verkaveling aangepast o.b.v. opties, voordeel 82.600. Prijsstijging, nadeel 7.300. Opbrengstenstijging, voordeel 37.300. Rentelasten, voordeel 43.700.
Repelakker	-524.707	-339.875	-211.170	-140.629
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Tussentijdse winstneming 1.260.000 + rentelast 24.700. Minder interne uren opgenomen, voordeel 38.400. Verhoging budget externe VTU en advieskosten, nadeel 25.400. Ramingen BRM en WRM aangepast, nadeel 31.700. Verleende korting, nadeel 154.700. Nog te verlenen korting, nadeel 96.400. Verhoging grondprijs, voordeel 21.500. Rentelasten, voordeel 22.400.	Tussentijdse winstneming 179.200 + rentelast 5.000. Meer interne uren, nadeel 36.300. Raming plankosten, voordeel 1.000. Externe kosten VTU, nadeel 92.000. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 4.100. Tijdelijk beheer, nadeel 2.400. Huur, voordeel 3.500. Verkaveling, voordeel 118.700. Verleende korting, nadeel 13.800. Raming prijs percelen, voordeel 37.100. Prijsstijging, nadeel 22.000. Rentelasten, voordeel 9.800.	Tussentijdse winstneming 3.900 + rentelast 100. Meer interne uren, nadeel 800. Raming plankosten, nadeel 20.000. Externe kosten VTU, voordeel 76.100. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 190.800. Tijdelijk beheer, nadeel 600. Verkaveling, nadeel 22.700. Taxatie kavels, voordeel 19.100. Prijsstijging, voordeel 28.900. Rentelasten, nadeel 13.900.	Tussentijdse winstneming -/109.900 + rentevoordeel 1.500. Meer interne uren, nadeel 41.900. Raming plankosten, nadeel 1.400. Minder externe kosten VTU, voordeel 45.000. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 206.350. Niet geraamde verkoopkosten, nadeel 900. Tijdelijk beheer, voordeel 500. Raming huuropbrengsten aangepast ivm verkoop gronden, nadeel 3.800. Verkaveling, nadeel 15.900. Verkoop reststroken, voordeel 22.950. Hogere grondprijs, voordeel 19.100. Prijsstijging, voordeel 700. Opbrengstenstijging, voordeel 1.800. Rentelasten, nadeel 1.700.
Vensteeg	715.609	875.243	878.689	877.689
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Meer interne uren opgenomen, nadeel 7.000. Ramingen BRM en WRM aangepast, nadeel 2.300. Rentelasten, nadeel 10.600.	Meer interne uren, nadeel 2.500. Saneringskosten, nadeel 1.000. Tijdelijk beheer, nadeel 600. Minder uitgeefbaar, nadeel 24.600. Uitname 2 restpercelen, nadeel 137.900. Rentelasten, voordeel 6.800.	Meer interne uren, voordeel 1.700. Raming WRM, nadeel 1.300. Tijdelijk beheer, nadeel 600. Prijsstijging, voordeel 2.900. Rentelasten, nadeel 6.100.	Minder interne uren, voordeel 4.000. Raming WRM, nadeel 3.800. Prijsstijging, voordeel 900. Rentelasten, nadeel 100.

(-/- = voordelig)	01-01-2018 (jaarrekening 2017)	01-01-2019 (jaarrekening 2018)	01-01-2020 (jaarrekening 2019)	01-01-2021 (jaarrekening 2020)
Voederheil	-911.612	-802.477	-455.629	-352.819
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Tussentijdse winstneming 133.000 + rentelast 8.900. Minder interne uren opgenomen, voordeel 14.100. Verhoging budget externe plankosten en VTU, nadeel 32.000. Ramingen BRM en WRM aangepast, voordeel 99.300. Rentelasten, voordeel 48.800.	Tussentijdse winstneming 341.400 + rentelast 11.900. Minder interne uren, voordeel 48.700. Raming plankosten, voordeel 20.000. Externe kosten VTU, voordeel 18.000. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 24.100. Raming milieukosten, nadeel 13.200. Tijdelijk beheer, nadeel 2.100. Raming huurontvangsten, voordeel 52.400. Opbrengstenstijging, voordeel 71.500. Prijsstijging, voordeel 15.300. Rentelasten, voordeel, 57.800.	Tussentijdse winstneming 328.354 + rentelast 14.034. Minder interne uren, voordeel 68.600. Externe kosten VTU, nadeel 6.300. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 81.400. Tijdelijk beheer, voordeel 300. Raming huurontvangsten, voordeel 72.400. Opbrengstenstijging: taxatie voordeel 84.200. Minder uitgeefbaar, nadeel 174.200. Raming opbrengsten, nadeel 3.600. Prijsstijging, voordeel 15.600. Rentelasten, voordeel, 19.900	Tussentijdse winstneming 144.600 + rentelast 5.200. Minder interne uren, voordeel 16.200. Niet geraamde plankosten, nadeel 2.000. Externe kosten VTU, voordeel 14.000. Aanpassing raming BRM en WRM, nadeel 72.800. Kavels verkocht tegen "oude" prijs, nadeel 73.700 + 14.400, Uitgenomen perceel waterberging wel te verkopen, voordeel 170.000. Opbrengstenstijging, voordeel 700. Prijsstijging, voordeel 8.300. Rentelasten, voordeel, 700
LOG Graspeel	-21.239	551.624	859.547	865.966
verklaring verschil t.o.v. voorgaand jaar	Tussentijdse winstneming 77.334. Duurzaamheidssubsidie uit de grex 400.000 voordeel. Leges vergunning locatie Heihorst, nadeel 106.000. Verhoging sloopkosten, nadeel 54.300. Meer interne uren opgenomen, nadeel 7.400. Tijdelijk beheer, nadeel 3.700. Diverse kosten, nadeel 600. Rentelasten, nadeel 5.100. Pachtopbrengten, voordeel 5.100.	Rentelasten, nadeel 7.000. Sloopkn locatie PW straat, nadeel 590.300. Notariskosten, nadeel 700. voorbereidingskn, voordeel 8.500. Plankosten, voordeel 11.800. Pachtopbrengsten, voordeel 4.900.	Rentelasten, nadeel 5.800. aankoop gronden, nadeel 71.500. Sloopkn locatie PW straat, nadeel 221.300. Notariskosten, nadeel 1.300. Plankosten, nadeel 3.800. Pachtopbrengsten, voordeel 800. Opbrengsten verkoop, nadeel 5000	Rentelasten, nadeel 10,400. Plankosten, nadeel 2.300. Pachtopbrengsten, voordeel 6.300.
	1.662.164	3.341.643	4.067.505	-3.192.685

Wonen

In april 2019 is de nieuwe Woonvisie vastgesteld. De nieuwe woonvisie is vooral ontwikkelingsgericht. Ruim baan voor projecten die zorgen voor een divers woonmilieu in de gemeente.

Nu de provinciale contingenten zijn losgelaten is een belangrijk onderdeel van de woonvisie dat plannen kwalitatief goed passen en dat er in kwantitatief geen negatieve concurrentie ontstaat. Meer aandacht voor goedkopere woningen, starters en senioren. Daarnaast zijn er meerjaren prestatieafspraken gemaakt met de woningcorporatie.

De grote uitbreidingen (Akkerwinde/Repelakker/Centrumplan Schaijk) hebben gezorgd voor een goede toename in het aantal woningen in de laatste 4 jaar.

Het doel is om deze lijn voort te zetten in de nieuwe woningbouwplannen zoals het Centrumplan Zeeland. De grondexploitatie Kerkstraat Oost is in de raad van 28 januari 2021 vastgesteld. De uitgifte van de kavels zal in 2022 gaan plaatsvinden.

Werken

Landerd heeft bedrijventerrein Voederheil II en woon-werk locatie Reek-Zuid ontwikkeld. Ook zijn we bezig om bedrijventerrein Voederheil II, fase 2 (in de volksmond Voederheil III) te ontwikkelen.

Voederheil II betreft een bedrijventerrein (6,7 ha uitgeefbaar) met kavels (1.000 tot 5.000 m²) met flexibele grenzen waardoor maatwerk geleverd kan worden. Na de vaststelling van het bestemmingsplan is het plan bouwrijp gemaakt en begonnen met de uitgifte. Vanaf 2018 kwam de kaveluitgifte op het bedrijventerrein in een stroomversnelling. Er zijn 24 bouw kavels verkocht en er lopen gesprekken met potentiële kandidaten voor de laatste kavels. Drie percelen worden per 31 december 2020 nog tijdelijk verhuurd.

Wij zijn voornemens het bedrijventerrein uit te breiden in zuidelijke richting (ca. 4 ha uitgeefbaar). Met verschillende partijen voeren we al gesprekken om zich hier te vestigen. We zijn ook bezig hiervoor het bestemmingsplan aan te passen. In 2020 is er een perceel verkocht ter grootte van 6.150 m². We gaan met uitgebreide omgevingsvergunningen en/of postzegelbestemmingsplannen werken en verwachten dat in 2021 al overeenkomsten gesloten worden met partijen die gronden willen afnemen in het ontwikkelgebied.

Reek-Zuid betreft een Woon-werkgebied (ca. 4 ha uitgeefbaar) met kavels van 750 tot 1775m². De verkoopbaarheid van de kavels is de afgelopen jaren lastig gebleken. Inmiddels is er vanuit verschillende ondernemers toch concrete interesse getoond voor een kavel op Reek-Zuid. De insteek is dat het bestemmingsplan wordt gewijzigd op het moment dat een koper zich meldt, maar het voornemen niet binnen het geldende bestemmingsplan past. In 2020 is er 3.880 m² verkocht. De concreet lopende initiatieven zijn een project van 29 kleinere ondernemerskavels, enkele traditionele woonwerkinitiatieven en enkele bedrijfsinitiatieven. Als deze plannen doorzetten dan zullen de bestemmingen van diverse percelen gewijzigd moeten worden. Op dit moment zijn we in bezig met de voorbereidingen van een bestemmingsplan dat dit jaar nog in procedure wordt gebracht. Dit kan positieve maar ook nadelige gevolgen hebben voor de eerdere uitgangspunten met betrekking tot de prijs per vierkante meter.

Kostprijsbegrotingen

De actualisaties van de grondexploitaties per 1 januari 2020 zijn in de begroting 2021 als uitgangspunt opgenomen. Deze zijn door de raad vastgesteld op 25 juni 2020. Dit sluit aan met de nota Grondbeleid waarin is opgenomen dat de GREX één keer per jaar wordt herzien.

Storting in de Reserve Groen voor Groen-voor-Rood

Conform de regelgeving die ook in de notitie Reserves en Voorzieningen wordt genoemd mogen er ten laste van de GREX geen stortingen meer in de Reserve Groen worden gedaan voor verplichtingen in het kader van Groen-voor-Rood. Dit betekent dat er de komende jaren, op basis van de GREX per 1 januari 2021, inclusief 2020 nog € 50.169 direct ten laste van de behoedzaamheidsreserve in de Reserve Groen gestort gaat worden via de jaarrekeningen van die jaren. Uiteraard wordt ook dit bedrag jaarlijks herrekend.

Verloop van de boekwaarden

Het verloop van de boekwaarden vanaf 2019 tot 2024 is als volgt:

-/- is voordelig

In exploitatie genomen complexen	boekwaarde begin rekeningjaar (-/- = voordelig)	vermeerderingen rekeningjaar	verminderingen rekeningjaar	boekwaarde eind rekeningjaar	geraamde nog te maken kosten	geraamde opbrengsten	geraamd eind resultaat -/- is winst	opvangen nadelige resultaten	Jaar van afsluiten
Kerkpad	-132	214	0	82	31	-304	-191	0	2022
Reek Zuid	7.842	117	695	7.264	1.069	-4.452	3.881	3.881	2026
Akkerw inde	-949	547	0	-402	357	0	-45	0	2022
Repelakker	297	176	379	94	488	-723	-141	0	2022
Voederheil	787	236	914	109	904	-1.366	-353	0	2025
Vensteeg	858	20	878	0	0	0	0	0	2020
Achter-Oventje	90	6	0	96	19	-459	-344	0	2022
LOG Graspeel	1.441	11	6	1.446	13	-593	866	866	2021
Totaal:	10.234	1.327	2.872	8.689	2.881	-7.897	3.673	4.747	

Risico's

Grondexploitatie

De grondexploitatie is een bedrijfsmatige tak van de gemeente-exploitatie die sterk afhankelijk is van de economische situatie. We moeten rekening houden met mogelijke tegenvallers zoals stagnatie van de gronduitgifte. Voor het opvangen van eventuele risico's is de behoedzaamheidsreserve beschikbaar. Naast dit risico kan er sprake zijn van plannen die sluiten met een exploitatietekort. Voor deze plannen zijn in de afgelopen jaren voorzieningen ingesteld ten laste van de behoedzaamheidsreserve voor een bedrag van € 4,7 miljoen. In de jaarrekening 2020 zijn de volgende voorzieningen ingesteld. De GREX Vensteeg is in 2020 afgesloten. De voorziening is ingezet om het verlies te dekken.

	01-07-2016	01-01-2017	01-01-2018	01-01-2019	01-01-2020	01-01-2021
Reek Zuid	2.766.809	2.940.036	3.871.930	4.091.545	3.783.985	3.880.520
Vensteeg	701.861	695.705	715.609	875.243	878.689	0
Log Graspeel	100.690	129.782		551.624	859.547	865.966
Totaal:	3.569.360	3.765.523	4.587.539	5.518.412	5.522.221	4.746.486

In de onderstaande tabel zijn de risico's weergegeven die voor kunnen komen.

Risico	Omschrijving
Resultaat Grondexploitatie wijkt af van geprognosticeerd resultaat.	<p>De volgende risico's zijn te onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> De afzet van bouwpercelen kan vertraging oplopen door conjuncturele ontwikkelingen Er kan vertraging optreden door extra procedures Onzekerheden in contracten met ontwikkelaars of garantiebepalingen in deze contracten en daarmee gepaard gaan van extra juridische kosten

	<ul style="list-style-type: none"> • Er kunnen extra onderzoekskosten zijn i.v.m. flora en fauna en archeologie. • De inflatie kan hoger of lager uitvallen dan waarmee in de exploitatieopzet is gerekend • De opgenomen prijzen per m2 zijn niet haalbaar • De kosten voor bouw- en woonrijpmaken kunnen hoger of lager uitvallen dan geraamd • Hogere kosten sanering bij bodemverontreiniging • Planschadekosten kunnen hoger uitvallen dan voorzien • De plankosten kunnen hoger uitvallen bij langere doorlooptijd van complexen • De totale interne urenbesteding kan hoger uitvallen bij een langere doorlooptijd van complexen • Het (deels) afstoten van complexen (uitnemen uit de GREX) waardoor afgewaardeerd moet worden • Stuklopen van onderhandelingen.
--	--

Ten behoeve van Paragraaf A, Weerstandsvermogen en risicobeheersing is per complex een risicopercentage bepaald (notitie Weerstandsvermogen en risicobeheersing). Deze zijn als volgt:

Complex	Herziening 1-1-20	Herziening 1-1-21
Achter-Oventje	50%	50%
Akkerwinde	0%	0%
Repelakker	10%	10%
Reek Zuid	50%	30%
Kerkpad III	0%	10%
Voederheil	10%	10%
LOG Graspeel	50%	10%

Het percentage van Kerkpad III, Reek Zuid en LOG Graspeel is gewijzigd t.o.v. de vorige herziening en opgenomen in de begroting 2021.

Financiële positie

De grondexploitatie is een van de belangrijkste financiële onderwerpen van de gemeente. Onderstaand wordt inzicht gegeven in de boekwaardes en het verloop van de grondexploitatie.

De boekwaarde van de in exploitatie genomen gebieden verloopt vanaf 2020 als volgt:

Bedragen x € 1.000

In exploitatie genomen complexen	boekwaard e begin rekening-jaar (-/- = voordelig)	vermeer-deringen rekeningjaa r	vermin-deringen rekeningjaa r	boekwaard e eind rekeningjaa r	geraamde nog te maken kosten	geraamde opbrengs ten	geraamd eind resultaat -/- is winst	opvangen nadelige resultaten	Jaar van afsluiten
Kerkpad	-132	214	0	82	31	-304	-191	0	2022
Reek Zuid	7.842	117	695	7.264	1.069	-4.452	3.881	3.881	2026
Akkerwinde	-949	547	0	-402	357	0	-45	0	2022
Repelakker	297	176	379	94	488	-723	-141	0	2022
Voederheil	787	236	914	109	904	-1.366	-353	0	2025
Vensteeg	858	20	878	0	0	0	0	0	2020
Achter-Oventje	90	6	0	96	19	-459	-344	0	2022
LOG Graspeel	1.441	11	6	1.446	13	-593	866	866	2021
Totaal:	10.234	1.327	2.872	8.689	2.881	-7.897	3.673	4.747	

De uitgifteplanning die in de GREX is opgenomen is de volgende:

GREX Nog te verkopen kavels per 1 januari 2021								
			2021	2022	2023	2024	2025	2026
Achter-Oventje	2		2					
Akkerwinde	0							
Kerkpad	2		1	1				
Reek Zuid	1				1			
Repelakker	5		5					
	10		8	1	1	0	0	0
Reek Zuid	23.815	in m2	6.215	7.317	8.084	549	0	1.650
Voederheil	10.270	in m2	7.303	0	0	1.185	1.782	0

Door de raad is gevraagd deze planning te vergelijken met die van voorafgaande jaren. Dat is in onderstaande tabel samengevat. Er is een vergelijking gemaakt tussen de vastgestelde GREX'en van 2018, 2019 en 2020.

	Totaal	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Woningen	Aantallen*										
2018	118	64	26	16	6	6					
2019	40		35	4	1						
2020	12			6	6						
2021	10				8	1	1				
Industrie	m2*										
2018	83.521	19.806	8.318	7.596	7.491	7.684	8.043	8.308	7.815	4.228	4.232
2019	65.363		20.055	6.550	10.640	9.917	3.263	3.456	3.815	4.080	3.587
2020	43.980			8.694	12.363	1.000	5.646	7.284	3.659	5.334	0
2021	34.085				13.518	7.317	8.084	1.734	1.782	1.650	0

* Het geplande aantal daalt door werkelijke verkopen.

Toelichting per complex

Onderstaand wordt per complex een toelichting gegeven op de gevolgen voor de herziening van de exploitaties. Daarbij wordt ook ingegaan op de aanpassingen t.o.v. de vorige GREX.

Het uitgangspunt hierbij is dat verliezen direct genomen worden door een voorziening te vormen t.l.v. de behoedzaamheidsreserve en dat winsten genomen worden op het moment dat deze gerealiseerd zijn. Dit uitgangspunt sluit aan bij de voorschriften zoals die in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn voorgeschreven.

In grote lijnen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd bij de huidige herziening:

1. Bij deze actualisatie is uitgegaan van de geraamde inkomsten en uitgaven zoals die zijn opgenomen in het MJP GREX 1-1-2021
2. Taxaties die begin 2021 zijn afgegeven over de grondprijzen voor woningbouw, Voederheil II en voor Reek Zuid

In de navolgende paragrafen zullen de exploitaties kort worden beschreven (meestal in tabelvorm). Daarbij wordt ingegaan op:

- De oppervlakte van het plangebied en nog uit te geven m²
- Het eindresultaat van deze herziening t.o.v. de vorige herziening
- Enkele andere kengetallen
- Het risicopercentage t.b.v. paragraaf A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Een korte toelichting

Kerkpad Reek

Kerkpad, fase III betreft de laatste fase van het plan Kerkpad. Fase I en II van het plan Kerkpad zijn gereed. Het totale woningbouwprogramma bestaat uit 58 woningen en één gezinsvervangend huis.

Er resteren nog twee kavels te verkopen. Het taxatiebureau heeft de kavels getaxeerd. De ligging is wat minder gunstig, waardoor de prijs per m2 naar beneden is bijgesteld.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	-303.414
Eindwaarde jaarrekening 2020	-191.212
Tussentijdse winstneming 2020	103.603
Boekwaarde per 1-1-2021	82.060
Te verkopen m2	1.524
Boekwaarde per m2	53,85
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021-2022
Jaar van afsluiting	2022
Risicopercentage	10%

Reek Zuid

Reek-Zuid betreft een Woon-werkgebied (ca. 4 ha uitgeefbaar) met kavels van 750 tot 1775m². De verkoopbaarheid van de kavels is de afgelopen jaren lastig gebleken. Inmiddels is er vanuit verschillende ondernemers toch interesse getoond voor een kavel op Reek-Zuid. De concreet lopende initiatieven zijn een project van 29 kleinere ondernemerskavels, enkele traditionele woonwerkinitiatieven en enkele bedrijfsinitiatieven. Mogelijk is dit het resultaat van onze uitgedragen visie sinds 2015 om de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, te verruimen. Hierbij zijn marktpartijen ook actief betrokken om mee te denken in alternatieve invullingen. De insteek is dat het bestemmingsplan wordt gewijzigd op het moment dat een koper zich meldt, maar het voornemen niet binnen het geldende bestemmingsplan past. In 2020 is er 3.880 m2 verkocht.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	3.783.985
Eindwaarde jaarrekening 2020	3.880.520
Boekwaarde per 1-1-2021	7.264.450
Te verkopen m2	24.419
Boekwaarde per m2	297,49
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020-2026
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021-2026
Verhoging van de voorziening voor dekking verlies	96.535
Gevormde voorziening 1-1-2020	3.783.985
Gevormde voorziening 1-1-2021	3.880.520
Jaar van afsluiting	2026
Risicopercentage	30%

Akkerwinde Schaijk

De gemeente Landerd en marktpartijen hebben een overeenkomst gesloten voor de ontwikkeling van plan Akkerwinde te Schaijk. Uitgangspunt van deze overeenkomst is dat de gemeente de gronden verwerft, het plan bouwrijp maakt en de bouwkavels terug verkoopt aan de projectontwikkelaars (bouwclaimmodel). In totaal worden er tot einde looptijd 198 woningen gerealiseerd.

De laatste kavels zijn in 2019 verkocht. Het plan wordt in 2021 woonrijp gemaakt. De aanpassing kruising De Louwstraat/Schutsboomstraat en Reconstructie Schutsboomstraat staat gepland voor het jaar 2022.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	-101.867
Eindwaarde jaarrekening 2020	-45.243
Tussentijdse winstneming 2020	195.338
Boekwaarde per 1-1-2021	-402.150
Te verkopen m2	0
Boekwaarde per m2	0,00
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	n.v.t.
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	n.v.t.
Jaar van afsluiting	2022
Risicopercentage	0%

Voederheil Zeeland

Voederheil II betreft een bedrijventerrein (6,7 ha uitgeefbaar) met kavels (1.000 tot 5.000 m2) met flexibele grenzen waardoor maatwerk geleverd kan worden. Na de vaststelling van het bestemmingsplan is het plan bouwrijp gemaakt en begonnen met de uitgifte.

Er zijn vierentwintig bouwkavels verkocht en er lopen gesprekken met diverse potentiële kandidaten voor de laatste vier kavels. Daarnaast worden drie percelen tijdelijk verhuurd. Het perceel wat vorig jaar is uitgenomen voor een waterberging (1.417 m2) is weer opgenomen in de GREX.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	-455.629
Eindwaarde jaarrekening 2020	-352.819
Tussentijdse winstneming 2020	144.601
Boekwaarde per 1-1-2021	109.064
Te verkopen m2	10.270
Boekwaarde per m2	10,62
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020-2025
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021-2025
Jaar van afsluiting	2025
Risicopercentage	10%

Repelakker

De gemeente Landerd en marktpartijen hebben overeenkomsten gesloten voor de ontwikkeling van het plan Repelakker te Zeeland. Uitgangspunt is dat de gemeente de

gronden verwerft, het plan bouwrijp maakt en de bouw kavels terug verkoopt aan de projectontwikkelaars (bouwclaimmodel). Het is de bedoeling dat er in totaal ca 225 woningen worden gerealiseerd.

Binnen fase II zijn inmiddels al een groot aantal woningen gebouwd. De verwachting is dat de resterende vijf kavels in 2021 worden verkocht.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	-211.170
Eindwaarde jaarrekening 2020	-140.629
Tussentijdse winstneming 2020	-109.900
Boekwaarde per 1-1-2021	94.221
Te verkopen m2	2.535
Boekwaarde per m2	37,16
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020-2021
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021
Jaar van afsluiting	2022
Risicopercentage	0%

Vensteeg Zeeland

De gemeente Landerd heeft een gebied aan de Vensteeg in exploitatie gebracht. Binnen het plangebied heeft de gemeente vier bouwtitels verkregen in het kader van de regeling Ruimte-voor-Ruimte van de provincie Noord-Brabant. In 2019 is de laatste kavel verkocht en in 2020 het woonrijp maken afgerond. De GREX Vensteeg wordt in 2020 afgesloten met een verlies van € 877.689. De gevormde voorziening wordt ingezet om het verlies te dekken.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	878.689
Eindwaarde jaarrekening 2020	-877.689
Boekwaarde per 1-1-2021	877.689
Te verkopen m2	0
Boekwaarde per m2	0,00
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	n.v.t.
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	n.v.t.
Vrijval voorziening i.v.m. afsluiten GREX	878.689
Gevormde voorziening 1-1-2020	878.689
Gevormde voorziening 1-1-2021	0
Jaar van afsluiting	2020
Risicopercentage	0%

LOG Graspeel

In 2020 zijn er weinig uitgaven en inkomsten geweest voor LOG Graspeel. Er zijn nog diverse gronden in eigendom die verkocht moeten worden voordat deze exploitatie afgesloten kan worden.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	859.547
Eindwaarde jaarrekening 2020	865.966
Boekwaarde per 1-1-2021	1.445.692
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021
Verhoging voorziening voor dekking van het verlies	6.419
Gevormde voorziening 1-1-2020	859.547
Gevormde voorziening 1-1-2021	865.966
Jaar van afsluiting	2021
Risicopercentage	10%

Achter Oventje Zeeland

Het plan Achter-Oventje te Zeeland betreft twee woningbouwkavels die door de gemeente worden verkocht. Het betreft een Ruimte voor Ruimte locatie. In 2012 is als stimuleringsmaatregel de grondprijs per m2 verlaagd naar € 213,60. In 2020 heeft het college besloten om een grondprijs gelijk aan de grondprijsberekening voor vrijstaande kavels in Zeeland te hanteren. Beide percelen worden in 2021 uitgegeven.

(-/- = voordelig)

Eindwaarde jaarrekening 2019	-382.637
Eindwaarde jaarrekening 2020	-344.359
Tussentijdse winstneming	0
Boekwaarde per 1-1-2021	95.615
Te verkopen m2	2.277
Boekwaarde per m2	41,99
Uitgiftetermijn jaarrekening 2019	2020-2021
Uitgiftetermijn jaarrekening 2020	2021
Jaar van afsluiting	2022
Risicopercentage	50%

G. Lokale heffingen

Wethouder Vereijken

In deze paragraaf zijn opgenomen:

- Het belastingbeleid in Landerd
- Kwijtscheldingsbeleid
- Regeling tegemoetkoming kosten huishoudelijk afval
- Overzicht op hoofdlijnen van de heffingen en belastingen 2020 inclusief tariefwijzigingen.

Het belastingbeleid in Landerd

In 2016 is de Nota Lokale Heffingen vastgesteld.

De insteek is om tarieven niet meer dan noodzakelijk te laten stijgen. Dit in relatie met de wensen en plannen die de gemeente heeft en de ontwikkeling van de algemene koopkracht van de burger. Er vindt steeds een afweging plaats tussen de wensen en de daarvoor soms noodzakelijke verhoging van de belastingen.

Kwijtscheldingsbeleid

Voor 2020 is een bedrag van € 47.640 (2019 € 46.373) besteed aan het verlenen van kwijtscheldingen. Er zijn 173 aanvragen (2019: 157) geweest hiervan zijn 85 (2019: 85) automatische toekenningen, 45 (2019: 40) gehele of gedeeltelijke toekenningen op verzoek toegekend. Kwijtschelding kan verkregen worden voor de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De kwijtschelding wordt door de BSOB uitgevoerd.

Regeling tegemoetkoming in de kosten voor huishoudelijk afval in bijzondere gevallen

Deze regeling houdt in dat in bijzondere gevallen (meestal bij voortdurende ziekte) de mogelijkheid bestaat om de kosten van de extra minicontainer die speciaal voor deze "bijzondere omstandigheden" van de gemeente wordt gehuurd via een vergoedingsregeling te compenseren. In 2020 maakten 4 personen (2019: 4, 2018: 4, 2017: 4, 2016: 4) gebruik van deze regeling.

Overzicht op hoofdlijnen van de heffingen en belastingen van 2020:

(de weergegeven ramingen zijn na wijziging van de begroting)

Forensenbelasting	2017	2018	2019	2020
Bebouwde oppervlakte < 45 m ²	124,7	124,7	135,9	135,9
Bebouwde oppervlakte 45 m ² - 100 m ²	188,6	188,6	205,55	205,55
Bebouwde oppervlakte > 100 m ²	377,2	377,2	411,15	411,15
Totale opbrengst begroot	26.400	26.400	31.680	31.680
Totale opbrengst werkelijk	25.326	24.682	28.979	29.576
Vershil	-1.074	-1.718	-2.701	-2.104

Leges titel I	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Berekening kostendekkendheid			
Kosten taakveld(en) incl. rente	139.263	103.945	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	0	0	
Netto kosten taakveld	139.263	103.945	-35.317
Toe te rekenen kosten:			
Kosten van andere taakvelden	0	0	
Overhead incl. rente	123.160	88.117	
BTW	0	0	
Totale kosten	262.422	192.062	-70.360
Totale opbrengst	127.354	167.800	40.446
Kostendekkendheid	48,53%	87,37%	

Leges titel II	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Berekening kostendekkendheid			
Kosten taakveld(en) incl. rente	648.742	957.008	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	-19.000	-12.500	
Netto kosten taakveld	629.742	944.508	314.766
Toe te rekenen kosten:			
Kosten van andere taakvelden	5.887	22.532	
Overhead incl. rente	638.382	776.878	
BTW	21.606	47.811	
Totale kosten	1.295.617	1.791.728	496.111
Totale opbrengst	867.000	601.309	-265.691
Kostendekkendheid	66,92%	33,56%	

Leges titel III	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Berekening kostendekkendheid			
Kosten taakveld(en) incl. rente	36.887	48.139	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	0	0	
Netto kosten taakveld	36.887	48.139	11.252
Toe te rekenen kosten:			
Kosten van andere taakvelden	0	0	
Overhead incl. rente	44.481	52.027	
BTW	0	0	
Totale kosten	81.368	100.167	18.798
Totale opbrengst	10.150	4.179	-5.971
Kostendekkendheid	12,47%	4,17%	

Lijkbezorgingsrechten	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Berekening kostendekkendheid:			
Kosten taakveld(en) incl. rente	42.012	60.401	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	-1	0	
Netto kosten taakveld	42.011	60.401	18.389
Toe te rekenen kosten:			
kosten van andere taakvelden	0	0	
Overhead incl. rente	4.766	18.814	14.048
BTW	0	0	
Totale kosten	46.777	79.214	
Totale opbrengst	33.450	39.692	6.242
Kostendekkendheid	71,51%	50,11%	

Marktgelden	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Tarief per m2 per kwartaal	8,99	8,99	0,00
Berekening kostendekkendheid:			
Kosten taakveld(en) incl. rente	20.516	16.706	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	0	0	
Netto kosten taakveld	20.516	16.706	-3.811
Toe te rekenen kosten:			
Overhead incl. rente	9.532	8.964	
BTW	0	0	
Totale kosten	30.048	25.670	25.670
Totale opbrengst	6.500	6.636	6.636
Kostendekkendheid	21,63%	25,85%	

Afvalstoffenheffing	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Tarief eenpersoonshuishoudens	167,4	167,4	0
Tarief meerpersoonshuishoudens	262,8	262,8	0
Tarief extra container	266,4	266,4	0
Berekening kostendekkendheid:			
Kosten taakveld(en) incl. rente	1.488.780	1.582.289	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	-170.124	-144.725	
Netto kosten taakveld	1.318.656	1.437.564	118.908
Toe te rekenen kosten:			
Kosten van andere taakvelden	23.484	28.027	
Overhead incl. rente	87.315	61.893	
BTW	286.278	308.309	
Totale kosten	1.715.733	1.835.793	120.060
Totale opbrengst	1.444.987	1.470.335	25.348
Kostendekkendheid	84,22%	80,09%	

Rioolheffing	Begr 2020	Werk 2020	Stijging
Tarief waterverbruik 0 t/m 100 m3	130,44	130,44	0
Tarief waterverbruik 101 t/m 250 m3	186,60	186,60	0
Tarief waterverbruik 251 t/m 500 m3	316,92	316,92	0
Tarief waterverbruik 501 t/m 750 m3	522,24	522,24	0
Tarief waterverbruik > 25.001 m3	4.366,92	4.366,92	0
Berekening kostendekkendheid:			
Kosten taakveld(en) incl. rente	797.440	795.771	
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	-949	-1.014	
Netto kosten taakveld	796.491	794.757	-1.734
Toe te rekenen kosten:			
Kosten van andere taakvelden	41.395	32.308	
Overhead incl. rente	202.759	128.230	
BTW	151.130	231.044	
Totale kosten	1.191.775	1.186.339	-5.436
Totale opbrengst	1.112.204	1.184.367	72.163
Kostendekkendheid	93,32%	99,83%	

Onroerende-zaakbelastingen	2017	2018	2019	2020
Tarief woningen eigenaren	0,10315	0,10082	0,09824	0,09294
Tarief niet-woningen eigenaren	0,27197	0,28376	0,28982	0,29283
Tarief niet-woningen gebruikers	0,20546	0,21437	0,21894	0,22102
Totale opbrengst begroot	3.023.009	3.132.600	3.237.286	3.372.216
Woningen eigenaren	1.697.461	1.752.506	1.800.852	1.906.183
Niet-woningen eigenaren	835.372	845.240	891.831	912.890
Niet-woningen gebruikers	490.176	534.854	544.603	553.143
Totale opbrengst werkelijk	2.984.615	3.033.924	3.300.556	3.374.545
Woningen eigenaren	1.690.426	1.715.510	1.829.384	1.907.779
Niet-woningen eigenaren	812.214	829.360	919.079	919.607
Niet-woningen gebruikers	481.975	489.054	552.093	547.159
Verschil	-38.394	-98.676	63.270	2.329

Precariobelasting	2017	2018	2019	2020
Tarief per m2 per jaar (terras)	10,95	11,1	11,25	11,4
Tarief standplaats	163,95	163,95	163,95	171,1
Totale opbrengst begroot	6.500	6.500	6.500	3.250
Totale opbrengst werkelijk	7.527	5.578	7.161	1.412
Verschil	1.027	-922	661	-1.838

Toeristenbelasting	2017	2018	2019	2020
Tarief per overnachting per persoon	1,1	1,1	1,2	1,2
Totale opbrengst begroot	257.884	257.884	340.884	236.422
Totale opbrengst werkelijk	265.761	207.734	317.743	236.075
Verschil	7.877	-50.150	-23.141	-347

RAADSBESLUIT

Zaaknummer: 1434-2021

Agendapunt: Programmarekening 2020 en Meerjarenperspectief grondexploitatie 2021

De raad van de gemeente Landerd;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Landerd d.d. 11 mei 2021;

B E S L U I T:

1. Het Meerjarenperspectief grondexploitatie 2021 vast te stellen.
2. De programmarekening 2020 vast te stellen.
3. Te besluiten tot stortingen en onttrekkingen van de reserves n.a.v. de vaststelling van de programmarekening 2020.
4. Een bedrag van € 2.176.798 en € 87.915 beschikbaar te stellen in 2021 voor door te schuiven budgetten.
5. De voordelen van de GREX van de jaren 2021 t/m 2023 ten gunste te brengen van de begrotingssaldi/behoedzaamheidsreserve en het nadeel van de GREX in 2024 ten laste te brengen van het begrotingssaldo 2021-2024 mits toereikend en anders ten laste te brengen van de behoedzaamheidsreserve.
6. Het overschot van de jaarrekening ad € 505.906 ten gunste te brengen van het begrotingssaldo 2021-2024 en dus toe te voegen aan de behoedzaamheidsreserve.
7. De 10de begrotingswijziging 2021 vast te stellen

Aldus besloten in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Landerd
van 24 juni 2021.

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

H.L.M. van Leersum

M.C. Bakermans

Om administratieve en/of organisatorische redenen maken wij gebruik van een digitale ondertekening. Daarom bevat dit document mogelijk geen fysieke handtekening.